

עד 500 פעמים ככה!

רבי לוי יצחק,

ניצחת!

פעולותיו של רבי לוי
יצחק נמשכות עד
היום הזה

השקעה נכונה

מה גרם
למר שלמה גלר
לבנות בית חב"ד
מפואר בקזחסטן?

הילד הראשון

מדען הגרעין
שנקרא על שם
בעל ההילולא

מגבית יום ההילולא, כ' אב

ביום ההילולא,

כאשר הנשמה
נמצאת בגן עדן,
גדול חפצה
ותשוקתה לפעול
בעולם הזה, ובשביל
זה זקוקה היא
לעזר וסיוע מנשמה
מלובשת בגוף.

הרבי,
כ' אב תשמ"ב

לאתר
מגבית יום
ההילולא
<<

WWW.20AV.KZ

עשירות כפשוטה!

יוצא לאור לקראת יום ההילולא ה-82 של הגאון, החסיד והמקובל רבי לוי יצחק זצ"ל שניאורסאהן

חב"ד ליובאוויטש קזחסטן | כ' מנחם אב ה' תשפ"ו

תוכן עניינים

04

הראשון שנקרא על שם
רבי לוי יצחק

אזכרה ימים מקדם: מפגש פתאומי וראיון מרתק
עם מדען הגרעין, ד"ר לוי יצחק (לב) נימוטין

12

האור הגנוז באלמא-אטא

לעורר את הלב שליח הרבי והמרצה הפופולרי
הרב שניאור אשכנזי בביקור אישי מרגש על
ציון רבי לוי יצחק

17

עשירות כפשוטה

חמש מאות פעמים ככה. מה ענה הרבי
למי שתרם במגבית?

18

על ניסך ועל נפלאותיך
שבכל עת...

ימים של גאולה. מופתים מתגלגלים ב'ציון'
הקדוש, רק להתכופף ולהרים

22

ראה רבי לוי יצחק: ניצחת!

תמונות מספרות. חיים יהודיים
מפכים ושוקקים בקזחסטן

32

עסקה משתלמת

הנגיד מר שלמה גלר בשיח אישי
על שותפות נאמנה עם רבי לוי יצחק,
עם הרבי ועם יהדות קזחסטן

40

מסכת חיי הגבורה והייסורים
של רבי לוי יצחק

ציוני דרך ונקודות חיים
ששים ושש שנות חייו ופועלו

תורמים זוכים

בכרטיס טיסה זוגי לציון הקדוש של בעל ההילולא עם אש"ל מלא!

WWW.20AV.KZ

מגבית יום ההילולא כ' אב | מוסדות חב"ד ליובאוויטש | בסמוך לציון הקדוש באלמא אטא, קזחסטן

לתרומה בטלפון: 07-33898911 | להעברה בנקאית: יהדות קזחסטן (ע"ר) בנק פאגי 52-, סניף 177, מס' חשבון: 122580
שמות כל התורמים יועברו לתפילה בציון הקדוש של הגאון המקובל רבי לוי יצחק נ"ע!

מגבית יום ההילולא כ' אב | חב"ד ליובאוויטש בסמוך לציון הקדוש באלמא אטא, קזחסטן

דבר הרב הראשי

שותפים יקרים ונכבדים, ידידי חב"ד קזחסטן.

בנו, הרבי נשיא דורנו ומנהיגו אמר פעם, שמאז שנגזר על נשמתו של אביו להפרד מהגוף, נשמתו הקדושה מחפשת נשמות בגופים כדי שימשיכו את עבודתו הקדושה בהפצת התורה והיהדות. כל אחד מאיתנו יכול לתאר לעצמו את גודל הזכות להמשיך את השליחות של צדיק גאון וקדוש זה, לנחת רוחו של בנו נשיא דורנו.

ביום קדוש זה, יום ההילולא, אני מניח את שמותיכם על ה'ציון' ומבקש מרבי לוי יצחק: עלה לפני כיסא הכבוד, ראה את השותפים שדואגים למפעל חייו, ועמוד בתפילה עבורם. בקש מאבינו שבשמיים שיקיים בהם במלואה את הברכה הנדירה של בנך, הרבי: שכל מי שמסייע לחב"ד בקזחסטן - ישולם לו מן השמים עד פי חמש מאות ועד בלי די!

שתזכו כולכם לבני חיי ומזוני ובאופן של רוויחה; בריאות איתנה, נחת חסידית מהילדים, והשפעות גשמיות ורוחניות עד בלי די.

תודה לכם על שאתם שומרים על הגחלת שלו בוערת.

י"ח י"ח

הרב ישעיה כהן
שליח הרבי והרב הראשי של יהדות קזחסטן
ערב כ"ף מנחם אב תשפ"ו

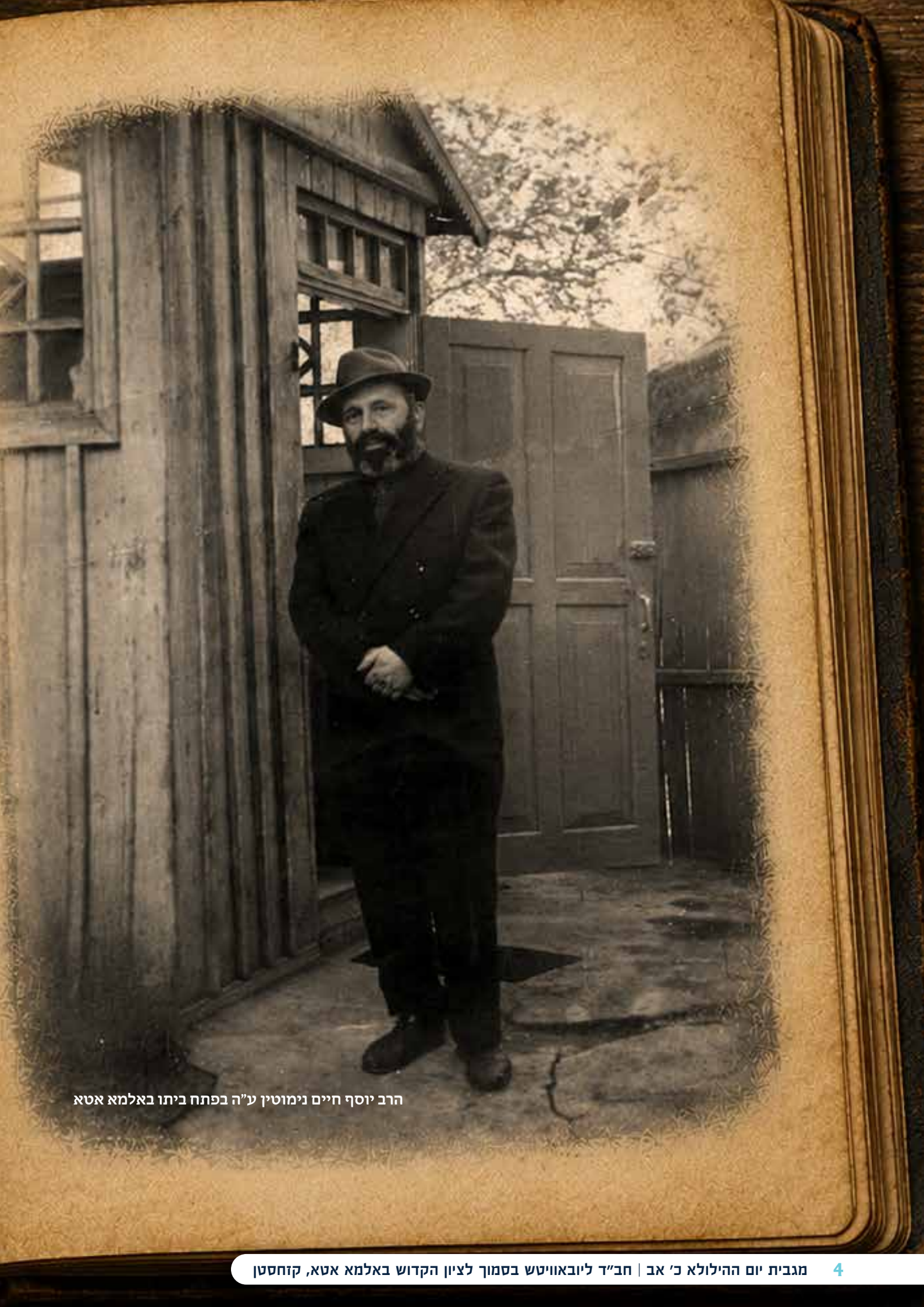
כשאני צועד בשביל המוביל אל ה'ציון' הקדוש באלמטי ביום ההילולא המרומם בכ"ף מנחם-אב, אני מחזיק בידו דף נייר לבן. זהו פ"ו (פדיון נפש) ועליו השמות שלכם - השותפים הנאמנים שלנו לאורך כל ימות השנה. אני זוכה לעמוד על האדמה בעיר הזאת, הספוגה בדמעותיו של המקובל האלוקי רבי לוי יצחק, אביו של הרבי מליובאוויטש.

אני נזכר בסיפור חייו, בגבורתו הרבנית למען היהדות בכל מחיר, על המאסר הקשה כאשר נלקח מביתו באישון לילה ימים ספורים לפני חג הפסח, על הצינוק האפל ובגופו המיוסר שנשבר בגלות צ'אלי הקשה. הנקו.ו.ג. רצו לבודד אותו, להרחיק אותו מצאן מרעיתו ולשבור את רוחו. הם רצו לקבור בשממה הקומוניסטית את גחלת היהדות.

אבל שום דבר לא שבר אותו. גם כשחזר מהגלות שבור ורצוץ בהגיעו לעירנו אלמא אטא, המשיך להנהיג את הקהילה היהודית שהייתה כאן באותם ימים, עד יומו האחרון.

היום, מול מצבתו, אני זועק: כ"ק רבי לוי יצחק, הם נכשלו ואתה ניצחת!

במקום שאליו הוגלית בבדידות איומה, פועלים היום שמונה בתי חב"ד ומרכזים יהודים תוססים. עוד ילדים יהודים מתחברים לאביהם שבשמים, עוד יהודים מניחים תפילין בגאון לאור יום, עוד מקוואות נפתחים, ועוד... המהפכה הזו לא קרתה מעצמה; היא מתרחשת בזכותכם. בכל פעם שאתם פותחים את הלב ואת הכיס, אתם הופכים לחלק בלתי נפרד משרשרת מסירות הנפש שלו. אתם לא רק תורמים - אתם השותפים הישירים לניצחון של אבא של הרבי.

הרב יוסף חיים נימוטין ע"ה בפתח ביתו באלמא אטא

הילד מאלמא-אטא שנושא את השם היקר מכול

ד"ר לוי יצחק (לב) נימוטין, הוא מדען גרעין בכיר
שגר כיום בלונג איילנד. לראשונה הוא חושף
את הזיכרונות הגנוזים מבית אביו באלמא-אטא.
< מסע מרגש אל יומן משפחתי מרטיט-לב,
המגולל מאבק הישרדות בתקופתו האחרונה
של רבי לוי יצחק, מרק עוף לרבנית חנה ברגעיה
הקשים ביותר, כמו גם מקווה סודי שנבנה
ב"שותפות" עם רבי לוי יצחק, לצד החוב הקדוש
שהרבי נשיא דורנו סירב להפסיק לפרוע.

ברכה טורנהיים

המפגש המפתיע בציון הרבנית

"זה קרה בעיצומו של הקיץ, בכ"ף במנחם-אב", פותחת ומספרת הגב' לאה לוי, מנהלת בית ספר 'עטרת חיה מושקא' בקראון הייטס. הגענו ל'אוהל' הקדוש של הרבי נשיא דורנו, יחד עם בנות הקעמפ של בית הספר. לאחר שסיימנו להתפלל, לומר פרקי תהילים ליד ה'ציון' של הרבנית חנה ע"ה, הבחנתי בזוג מבוגרים שעמדו בסמוך אלינו. הם צפו בבנות בעניין רב, ונראה היה שהם נרגשים וספוגי-רושם מעצם המעמד ומאמירת הפסוקים של הילדות. בשלב מסוים פנתה אליי האישה והציגה את עצמה בשם רינה. היא התעניינה מי הקבוצה הזו, ובהתרגשות גדולה החלה לשתיף אותי בסיפור חייהם המדהים.

"הגענו לאמריקה בשנת תשל"ח (1978)", סיפרה בהצביעה לעבר בעלה שעמד בסמוך: "בעלי נולד באלמא-אטא, וקוראים לו 'לוי יצחק'. כשהוא נולד, הרבנית חנה ביקשה מאמו לקרוא לו על שם בעלה המנוח, רבי לוי יצחק..." וכך אכן הוא נקרא. הייתי בהלם.

המפגש המופלא הזה התרחש בדיוק בעיצומו של המגבית השנתית לקזחסטן. כשבעלה, לוי יצחק בן צביה (ציליה), שמע ממני על הקמפיין, בו במקום תרם 120 דולרים לפעילות היהודית בקזחסטן הרחוקה. להקדשה המקובלת, ביקש להוסיף מילים שגרמו ללבי להחסיר פעימה: "לזכרו המבורך של המורה הראשון שלי לאותיות הא'-ב', ומי שהיה החבר הכי טוב של אבי באלמא-אטא... (הרב הילל ליברוב ע"ה שהנהיג את הקהילה באלמא אטא לאחר הסתלקותו של רבי לוי יצחק) לוי יצחק בן חיים יוסף דוד נימוטין".

ברגע שהתקבלה התרומה, ידעתי מיד: האיש הזה הוא אוצר היסטורי מהלך, ובמגזין של השנה הבאה הוא יהיה חתום על הכתבה המרכזית שלנו. לא חלף זמן רב, ואכן קיימנו את הראיון המיוחד. בסיומו הוא הפתיע אותי שוב, ושלח לי את הקובץ ובו יומן הזכרונות הגנוז של אביו, הרה"ח ר' יוסף נימוטין, האיש שהיה יד ימינם של רבי לוי יצחק והרבנית חנה בתקופות קשות ביותר. כשפתחתי אותו בהתרגשות, פגשתי יומן מטלטל בכתב יד שבו הוא מספר בגוף ראשון את מה שבאמת התחולל באלמא-אטא בתקופת חייו האחרונה והסוערת של אביו של הרבי.

הנה לפניהם הסיפור המלא.

עבור חסידי חב"ד ברחבי העולם, ובפרט עבור אלו הקשורים בנימי נפשם לממלכת השליחות בקזחסטן, השם "אלמא-אטא" אינו סתם נקודה גיאוגרפית על המפה; זהו מקום ספוג בדמעות, בתורה ובמסירות נפש עילאית של רבי לוי יצחק שניאורסאהן, שם גם נטמן.

במשך עשרות שנים התרגלנו לקרוא על אותם ימים מתוך ספרי הזכרונות הרשמיים, אך כעת, בראיון בלעדי ומרגש, אנו מביאים את עדותו של מי שחי את המציאות הזו מקרוב.

זהו סיפורו של ד"ר לב (לוי יצחק) נימוטין, מדען גרעין בעל שם עולמי, שילדותו עברה עליו בצל המעקבים של הקג"ב באלמא-אטא, ומי שנושא על כתפיו את שמו של בעל ההילולא, לבקשתה האישית של הרבנית חנה ע"ה. ד"ר נימוטין זיכה אותנו בדפי יומנו האישי של אביו, שפותחים צוהר אל תקופת מסירות נפש היסטורית.

שושלת של מסירות נפש

סיפורו של משפחת נימוטין מתחיל בשורשים חסידיים עמוקים שמגיעים אל אדמו"ר חב"ד הראשונים. אביו, החסיד הרב חיים יוסף דוד נימוטין ע"ה, נולד לחסיד הרב שמואל נימוטין - מי ששימש כשליחם של רבותינו נשיאנו בעיר פטרבורג, ונקרא על שם סבו שהיה מחסידיו של אדמו"ר ה'צמח צדק'.

בזמן מלחמת העולם השנייה, כשהנאצים צרו על העיר לנינגרד, נמלטה משפחת נימוטין ברכבות פליטים עמוסות, הטלטלה בדרכים עד שמצאה מקלט בעיר אלמא-אטא שבקזחסטן, הרחק-הרחק מאיזור החזית הבווערת. יומנו של ר' יוסף מתאר את הרושם העז שהותירו עליו הרי הטיאן-שאן המקיפים את העיר, עם פסגות השלג הצחורות שלהם. מכיוון שר' יוסף נימוטין סבל מבעיות בליבו, קבעה הוועדה הרפואית כי הוא פטור משרות קרבי בחזית, מה שהציל את חייו.

תחילה התגוררה המשפחה בקצה העיר אלמא אטא, באזור "טסטאק", שנחשב אז לאזור כפרי נידח. הם שכרו פינה קטנה במטבח של בית עשוי "סמאן" (לבני בוץ, חול ומים), עם גג קש ורצפת אדמה. תנאי המגורים היו ירודים ומזעזעים: הגג דלף בגשם, ופעם אחת אפילו זחל נחש ארסי מתחת למיטתם... החיים הכלכליים היו קשים מנשוא, וכיכר לחם אחת עלתה סכום עתק של 200 רובל. כדי להגן על משפחתו ולעזור ליהודים אחרים שניצבו בפני סכנות ומאסרים, ר' יוסף נימוטין למד לשחק את המשחק הסובייטי. הוא טיפח קשרים עם קציני משטרה ופקידי ממשל, ואירח אותם בביתו לסעודות רוויות בוודקה, אף ששילם על כך מחיר כלכלי ואישי כבד. בנוסף, הוא התיידד עם שכניו ורכש את אימונם.

פדיון השבויים של אבי הרבי

המפנה הגדול בחייהם של הזוג נימוטין באלמא-אטא נקשר ליום בואם של הוריו של הרבי, הגאון המקובל רבי לוי יצחק (אותו מכנה ר' יוסף ביומנו בהערצה "הרב מיקטרינוסלב") והרבנית חנה.

ר' יוסף מתאר בכתב ידו את רגע ההצלה: "יוסף, תעצור!" חסיד ליובאוויטש מכובד הרב יעקב-יוסף רסקין רץ לעברי מתנשף. בנשימה עצורה הוא ירה לעברי במטח אחד: "יוסף, אם היו יכולים להביא את אביך לכאן, אבל לשם כך היה צורך בשלושת אלפים רובל, היית נותן?".

הגאון, החסיד והמקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

היום הנורא הגיע, בחודש מנחם אב תש"ד (אוגוסט 1944). בלילה האחרון שמע ר' יוסף מפיו את המילים המרעידות: "זה יימשך מעט זמן, וצריכים 'להיזרק' לעולם אחר, גבוה יותר"

ר' משה-חיים דובראווסקי נכנס אל ר' יוסף וסיפר כי הרב ביקש לפני מותו שמי שלא טבל במקווה באותו יום - שלא ייגע בגופו. באלמא-אטא של אותם ימים לא היה מקווה פעיל.
מה עשו?

וכך מתאר ר' יוסף את הדרמה האנושית:
"הבה נלך למחצבה ונטבול שם, אומר לי משה-חיים. מיהרנו לעבר הנהר; המים זרמו בזרם אדיר מההרים הגבוהים המפרידים בין סין לברית המועצות, קרים מאוד, נושאים אבנים בכוח מרוצתם. עוד אני תוהה והנה אני רואה את משה-חיים מזנק אל תוך המים הקפואים... הסתכנתי גם אני ונכנסתי אחריו למים וטבלתי. בשתיקה הלכנו להלוויה."

תרנגולת עם רגל אחת

ר' יוסף נימוטין מוסיף ומתאר ביומנו רגע קורע לב: "כבר אין בעולם הזה את רבי לוי יצחק. בחדר קטן חיה לה הרבנית, היא גרה באותו רחוב איתנו. יום שישי, עוד מעט זמן הדלקת נרות; אני עובר ליד חלונה... אני אומר בקול רם: 'רבעצן חנה, בישראל משהו לשבת?'. תשובה חלשה מגיעה אליי: 'למה אתה שואל, אתה לא רואה את מצבי?'"

"בלי לומר מילה, הלכתי מהר הביתה. אני אומר לציליה [צביה, רעייתו]: 'לחנה מאירובנה [בת רבי מאיר, כפי הנהוג ברוסיה קראו לאדם לצד שם אביו] אין כלום לשבת. קחי צנצנת, תמזגי מרק, תכניסי עוף, ואני אקח...' הרבנית עמדה ליד החלון, הושיטה את ידיה וקיבלה את האוכל."

"כמובן!", אמרת.

"ובכן", אומר לי רסקין, "יש אפשרות להביא לכאן לאלמא-אטא את רבה של יקטרינוסלב, רבי לוי-יצחק שניאורסון, עם הרבנית שלו, שהוגלו לעומק קזחסטן [לצ'יאל], וחיים בתנאים איומים הרחק מיהודים. אבל בשביל זה אתה צריך לתת לי עכשיו שלושת אלפים רובל". בלי לומר מילה, למרות שהיו עלי שני דליי מים ולמרות שהזמן היה קרוב להדלקת נרות, ביקשתי מחברי ללכת אחריי. תוך דקות ספורות מסרתי את הסכום הנדרש. מענדל ובת-שבע אלטהוויז נסעו לשם טכנית, היכן שחיו בייסורים הוריו של הרב, והביאו אותם לעירנו, אלמא-אטא."

מערכת היחסים שנרקמה מכאן ואילך, הייתה קדושה רוויית רגש. ר' יוסף נימוטין מספר בגאווה כיצד ראה את אביו של הרבי לראשונה "במלוא הדרו, בשבת בבוקר, בבית הכנסת שהיה ממוקם במרתף". חסידי חב"ד המעטים שהיו באלמא אטא, דאגו לשכור עבור הרב דירה. עד מהרה הפך ר' יוסף לאיש סודו של הרב. מהשבעות הראשונות, בכל יום חמישי בערב, היה מגיע אליו חסיד בשם צאלע, ויוסף היה מוסר לו 500 רובל קבועים עבור קרן מחייתם של הרב והרבנית. באחת ההזדמנויות, כשנודע לרב כי יוסף נוסע לטשקנט, קרא לו, ומסר לו מכתב סגור וחשאי למסירה, משימה שיוסף ביצע בחרדת קודש ובהתרגשות עצומה.

לימים סיפר ר' יוסף נימוטין לבנו, כי בשלב מסוים חש כי רבי לוי יצחק חש שימיו ספורים. בעיקר הוא רעד מהמחשבה על היום שבו רעייתו הרבנית תישאר לבדה בארץ גזירה, כשבניה אינם לידה, ומי יודע מה יעלה בגורלה.

ר' יוסף מתאר ביומנו את אחד הרגעים העצובים ביותר שחווה, אמו של הרב, הרבנית חנה, הולכת ומתייפחת, 'למה את בוכה, חנה?' אני שואל. מאטה מעט את צעדה, ובידה מצביעה על הדלת בקיר הימני, עונה לי אם הרבי: 'נכנסתי אליו, הוא שוכב ובוכה. אני שואלת, למה אתה בוכה? הוא עונה: "על מי אני משאיר אותך?" לא שאלתי מה קרה, אלא אמרתי בנחרצות: 'חנה, את עוד תגורי עם הילדים'. נעצרה האם, נעצה בי מבט צורב, ושוב התרוצצה הלך ושוב בדמעות. בהתחלה הרגשתי מבוכה, כאילו אמרתי משהו בלתי אפשרי שלא במקום. הרי לחלום באותו זמן לא יכולתי, שחמש עשרה שנים תחיה אם הרבי עם בנה הרבי באמריקה"

היום הנורא הגיע, בחודש מנחם אב תש"ד (אוגוסט 1944). בלילה האחרון שמע ר' יוסף מפיו את המילים המרעידות: "זה יימשך מעט זמן, וצריכים 'להיזרק' לעולם אחר, גבוה יותר" - - - למחרת השיב את נשמתו לבוראה בקדושה ובטהרה, בעוד הרבנית חנה שקעה באבל עמוק. עם צאת ההלוויה פרצה בבכי גדול וצעקה "גרויסער מענטש, אויף וועמען האסטו מיר איבערגעלאזט?" [אדם גדול, על מי נטשת אותי?]

טבילה בנהר ההררי הגועש

לפני פטירתו של רבי לוי יצחק, זכו ר' יוסף וציליה לשיחת פרידה אחרונה ומרטטת.

הרב שלח לקרוא להם בשבת בצהריים. ר' יוסף מתאר כיצד עמדה המיטה בעומק החצר, ורבי לוי יצחק שכב עליה חלש ומיוסר. מילותיו הראשונות אליהם היו: "אל תחשבו שתמיד הייתי כל כך נורא [חלש ומיוסר]". לאחר מכן בירך את ציליה בחום, ושקע במחשבות. מיד לאחר פטירתו, הגיעה המשימה האחרונה. החסיד

מצבתו של רבי לוי יצחק באלמא אטא

של גרביים. במקרה אחר התערב למען מורה יהודי מבוגר שסבל ממחלת עור קשה וחישב את קיצו מרוב בושה. ר' יוסף שכנע יהודי שכיחן כמנהל בית רפואה מקומי, לקבלו לטיפול, וכך הציל את חייו.

המקווה החשאי, וה"שותף" הנאמן

גולת הכותרת בפעילותו, היה ללא ספק המקווה. היעדר המקווה באלמא-אטא בער בנפשו של ר' יוסף, והוא גמר בליבו לבנות מקווה טהרה תת-קרקעי וחשאי בתוך ביתו שברחוב אושקוב 69. כשנסע לטשקנט להתייעץ עם תלמיד חכם, שמע ממנו כי בניית מקווה כשר כהלכה תעלה סכום אסטרונומי של 5,000 רובל. ר' יוסף לתומו היה בטוח שב-500 רובל הוא יסיים את כל המלאכה... מששמע את המחיה, כמעט התייאש. הוא חזר לאלמא-אטא ומיהר לקברו של רבי לוי יצחק להתפלל להצלחת הבניה. כשהגיע לציון, מצא בכיסו 50 רובלים אותם נתן לו ידידו החסיד יענקל'ה לפקיבקר. רק זמן קצר קודם לכן, העתיר ב'ציון' על ר' יעקב לפקיבקר ומשפחתו כדי שיוכלו לצאת את מסך הברזל, והתשועה הגיעה [ראה מסגרת]. בני המשפחה קיבלו היתר יציאה. ולאות תודה השאיר ר' יעקב תרומה של 50 רובל. כשראה ר' יוסף את השטר - הרים את 50 הרובלים והכריז בכי: "רבי! מזה שנים שלא עולה בידי לבנות מקווה טהרה. מהיום אני לוקח אותך כשותף שלי בבנייה. אמנם יש לי רק 50 רובלים, אבל הם שלך, והם יהיו הראשונים בשותפות שלך בבניית המקווה!"

של אחי יהושע). אלו דאגו ל'ציון' ושלחו בקביעות תמונות ודיווחים עד לנפילת הגוש הקומוניסטי והגעתם של שלוחי חב"ד הרשמיים שמנהלים את המקום המפואר כיום.

חיי דת וקהילה במחתרת של אלמא אטא

היהודים והחסידיים שנותרו באלמא אטא, השתדלו לשמור על אורח חיים דתי למרות רדיפות השלטון הקומוניסטי. ר' יוסף מתאר בית כנסת שפעל בתוך מרתף, בו התפללו ובו למדו. בשבתות התקיימו בבית משפחת נימוטין התוועדות בהן השתתפו זקני החסידים, שרו שירים מרגשים כמו "אם הצער יהיה בלי סוף, אל תשכח שאתה יהודי", ומצאו נחמה בעצם השהות ההדדית בצוותא חדא.

ר' יוסף דאג כל העת לסייע ליהודים אחרים שהיו זקוקים לעזרה. כך למשל, ארגן חופה חשאית עם מניין עבור נערה יהודייה ענייה. הוא עשה הכול כדי שתוכל להינשא כדת וכדין.

הקהילה באלמא אטא הפכה בתקופה מסוימת לעיר מקלט עבור פליטים שביקשו למצוא בה מקום שקט. ר' יוסף מתאר ביומנו כיצד הפך ביתו למוקד הצלה עבור יהודים שהסתבכו עם החוק בשל שמירת תורה ומצוות. כדי להגן על חברי הקהילה, טיפח קשרים מסוכנים ויקרים עם קציני משטרה מקומיים ועם אנשי הרשות למאבק בספקולציות, ואירח אותם בביתו לארוחות דשנות רוויות באלכוהול. בזכות קשרים אלו, הצליח לחלץ משפחות יהודיות ממעצר.

באחד המקרים, הציל משפחה שלמה - הורים ושתי בנות - שנעצרה באשמת צביעה ומכירה בלתי חוקית

שני ה"לוי יצחק" הקרויים על שם הצדיק: הרה"ח הרב לוי יצחק גרליק בהתוועדות חסידים עם ד"ר לוי יצחק נימוטין

עבר זמן, נולד לנו בן, ולברית המילה הזמנו את הרבנית חנה. כשהיא נכנסה הביתה, אור האיר בכל הפינות... דמעות נצצו בעיניה של הרבנית כאשר קראנו לילד בשם - לוי-יצחק.

ר' יוסף נימוטין בחלוקת הדולרים אצל הרבי

הרבי הוסיף וקרא למי ששימשו את אביו לעלות אליו ולומר עמו 'לחיים': 'אלו שזכו לשמש את אבי מורי, לא ינהגו באופן של 'ענווה' ו'הצנע לכת', אלא יגשו עתה לקבל 'משקה'

ר' יוסף הוסיף וסיפה כי יום שישי אחד, בשעת צהריים, "התקשר אליי הביתה ר' בנימין קליין, מזכירו של הרבי. 'המזכיר הראשי, הרב חודקוב, רוצה לדבר איתך', אמר לי. הרב חודקוב עלה על הקו, ואמר: 'נמסר לרבי כי באלמא אטא שברו את הלוח שעליו כתוב מי טמון במקום'... הרב חודקוב שאל אותי מה אני חושב לעשות בנידון? 'השבתי שאצור קשר עם ההורים של כלתי שגרים באלמא אטא, הם משגיחים על המצבה...' "לאחר בדיקה הם השיבו כי המצבה בסדר גמור, כל הכיתוב באותיות זהב נותר שלם. מיד התקשרתי לרב קליין, שהודה לי, והבטיח להתקשר מיד לרב חודקוב. 'יש להניח שהרב חודקוב יתקשר מיד לרבי לעדכן אותו על כך', אמר לי."

ר' יוסף היה גאה בברכה שקיבל בעל פה מרבי לוי יצחק עצמו באלמא-אטא, שבירך אותו באריכות ימים ואמר

שותפות היא שותפות, והנס לא איחר לבוא. חסיד מטשקנט בשם בערל הגיע לאלמא-אטא, ירד למרתף של ר' יוסף - שהיה בגודל דירת שלושה חדרים, והורה היכן לחפור את בור המקווה. בתו של בערל דאגה להביא למקום משאית שפרקה 3 טון של מלט עבור הבניה. כשמסרה לנימוטין את החשבון, הסכום עמד על בדיוק... 50 רובל! ר' יוסף ראה ברכה מיוחדת בחמישים הרובלים, "דמי השותפות" של רבי לוי יצחק. החסיד לוזיק גורליק הביא מטשקנט את ההנחיות ההלכתיות המדויקות, המקווה הושלם, ואושר הלכתית על ידי הרב זלמן בובר מטשקנט. מאז, ר' יוסף היה משכים קום, מסיק ומחמם את המים בעצמו עבור חסידים שהיו מגיעים ממרחקים עצומים כדי לטבול במקווה הסודבטרם יצאו להשתטח על הציון הקדוש.

יציאה ניסית

יציאתה של משפחת נימוטין מברית המועצות, הייתה סיפור פלאי בפני עצמו.

במשך שנים, החל משנת תשל"ב, 1972, הם היו מסורבי עליה. הבן, ד"ר נימוטין, שכבר היה מהנדס מכונות צעיר ומוכשר, ואף סיים את תואר הדוקטורט שלו בלנינגרד, נאלץ לעשות צעד דרסטי: "שנה לפני שהגשנו את הבקשה, התפטרתי מכל תפקידי, ויתרתי על הסיווג הביטחוני והפכתי ל'כלום' מבחינה מקצועית. ידעתי שלא ירשו את יציאתי כל עוד אני בתפקיד זה מחמת סיווגי הבטחוני. עבדתי אפוא במקום נידח ובלתי נחשב, ומשם הגשתי את הבקשה.

"כיוון שלא החזקתי בסודות צבאיים ישירים, הממשל החליט שלא שווה לו להציק לי יותר מדי, ובשנת תשל"ח, 1978 קיבלנו אישור היציאה. הגענו לווינה, שם הודענו לאנשי הסוכנות שאנו מבקשים להמשיך לארצות הברית. נשלחנו לרומא, ובחורף תשל"ח, 1978 נחתנו סוף סוף בניו יורק. הוריי הגיעו שנה אחת אחרינו, בשנת תשל"ט (1979)."

"עצם חסידית הוא יוסף"

הקשר של משפחת נימוטין עם הרבי נמשך גם לאחר שהגיעו לגור בשכונת קראון הייטס בברוקלין, אליה הגיעו, כאמור, בשנת תשל"ט (1979).

מוקיר תודה לאורך שנים - הרבי חוזר מההלוותו של הרה"ח יוסף נימוטין ע"ה לאחר שהלך כבוד דרך ארוכה מתמיד

בהתוועדות שהתקיימה ב-כ' מנחם אב תשד"מ, במלאת 40 שנה להסתלקותו של רבי לוי יצחק, הכריז הרבי כי הוא מחלק 'משקה' מבקבוק שנשלח אליו מהתוועדות חסידים מחתרתית מאחורי מסך הברזל. הרבי הוסיף וקרא למי ששימשו את אביו לעלות אליו ולומר עמו 'לחיים': "אלו שזכו לשמש את אבי מורי, לא ינהגו באופן של 'ענווה' ו'הצנע לכת', אלא יגשו עתה לקבל 'משקה'", אמר הרבי. ר' יוסף ניגש לרבי וקיבל כוס 'לחיים' מידיו הקדושות של הרבי.

קחו חלק

באחזקת האוהל הקדוש
והפצת היהדות באדמת
גלותו של בעל ההילולא,
לעילוי נשמתו הקדושה.

הרבי לא נשאר חייב!

לתרומה ולברכה >>

WWW.20AV.KZ

עליו ביידיש בפני החסידים: "און אַ חסידישע ביינדל איז יוסף" (יוסף הוא 'עצם' חסידית). "האפיון הזה", נזכר בנו ד"ר לב, "היה עבור אבא יקר יותר מכל תואר אחר. זה אכן מי שהוא היה - עצם מעצמותה של החסידות".

הרבי נשיא דורנו, ככל שהודה בירך וסייע למשפחה על עזרתה לאביו ואמו סירב לחוש שכבר פרע את חובו הגדול למשפחה על עזרתה לאביו ולאמו, ושמר על צינור ההשפעה פתוח לנצח. הוא העניק לר' יוסף נימוטין את המחווה האישית האחרונה ביום י"ד באלול תשנ"א (1991), כאשר השיב את נשמתו לבוראה. הרבי יצא בכבודו ובעצמו ללוות כברת דרך ארוכה - יותר מן הרגיל - את אורנו של ה"עצם החסידית" ברחובות קראון הייטס, את האיש שנתן את חצי התרנגולת לאמו הרבנית, ואת המקווה החשאי שבנה בארץ גזירה.

כשבנו, מדען הגרעין, ד"ר לב נימוטין יושב היום בלונדון איילנד ומתרגם את 900 דפי כתב היד של אביו, הוא סוגר מעגל אישי מרגש. השורשים של אלמא-אטא חיים, נושמים ומאירים את קזחסטן של ימינו, בזכות אימפריה של שליחות שנבנתה על גבי מסירות הנפש האינסופית של רבי לוי יצחק.

בדיוק באותו היום

על גודל התפילה ב'ציון' של רבי לוי יצחק, ישנם סיפורים רבים מספור, כולל בשנים האחרונות ואף בחודשים האחרונים. את הסיפור המופתי הבא, שאירע בשנת תשכ"ט, כתב ביומנו הרה"ח ר' יוסף נימוטין ע"ה:

באחד הלילות צלצל בביתי הטלפון. הייתה זו שיחה מטשקנט.

מעבר לקו ידידי ר' יעקב לפקיבקר [ע"ה]. הוא מספר כי ילדיו חלו, וגם אשתו מרגישה שלא בטוב, והוא מבקש שאלך ללכת למקום הציון הק' להעתיך ולבקש רפואה לכל בני המשפחה. ביקשתי ממנו את שמות האישה והילדים, ויצאתי לדרך. ליד ה'אוהל' קראתי את השמות וביקשתי כפי שנהוג.

פתאום, באופן בלתי צפוי, התפרצה מתוכי קריאה מעומק הלב. ממש דיברתי בקול רם ובהתרגשות רבה: "כמה אפשר לענות את יעקב? אני מבקש ממך, אבא של הרבי, שתבקש מהקדוש ברוך הוא שיענקל'ה יקבל סוף סוף היתר יציאה מברית המועצות..."

כעבור תקופה לא ארוכה, שוב צלצול טלפון מטשקנט; מדבר יענקל'ה. הוא מבקש להיפרד. תודה לה', הרשו לו לצאת.

טסתי לטשקנט כדי להיפרד ממנו, והנה מה שסיפר לי יענקל'ה:

"קיבלתי זימון מ'אוביר' בו צוין כי בשיבת הוועדה בתאריך פלוני הוחלט לאשר לו ולמשפחתו יציאה. התחלנו לשחזר את התאריך בו התקיימה הישיבה שבה אושרה היציאה, והתברר שזה היה בדיוק ביום שבו ביקשתי מרבי לוי יצחק שיבקש עבורו בשמי רום לצאת מברית המועצות".

כמה טובה עצומה
מכיר הרבי לכל מי
שמרומם ומסייע
לעניינים של אביו.

האור הגנוז באלמא-אטא

בשיחה לבבית ששזורה בה נימה אישית-משפחתית, מספר הרה"ח הרב שניאור אשכנזי, שליח הרבי בראשון לציון, רב בית הכנסת המרכזי בעיר, ומרצה פופולארי שרבות מקשיבים לשיעוריו, על המסע שעשה בשנה שעברה ל'ציון' של רבי לוי יצחק באלמא אטא, על הרגש המיוחד שחש כאשר פקד את המקום הקדוש הזה, ועל יוקר מעלת 'כיבוד אב' באופן נדיר, שחש הרבי לכל מי שסייע לאביו, או עבור מי שמשתדל בהרמת זכר כבוד אביו.

"מגלים את האור הגנוז דווקא בתוך האפילה"

מנחם זיגלבוים

מסע לציון הקדוש באלמטי שבקזחסטן, הוא הרבה יותר מביקור בבית חיים יהודי כלשהו באירופה. עבור החסידים הפוקדים את המקום, יש בכך משום סגירת מעגל היסטורית - משום קיום מצוות כיבוד אב בשמו של הרב, והבנה עמוקה שדווקא מתוך הבדירות והייסורים של רבי לוי יצחק - נולדה עוצמתה של חב"ד בדורנו, דור השביעי.

העיר אלמא אטא (אלמטי כיום), ששימשה בעבר כבירת קזחסטן, טומנת בחובה את אחד הסיפורים הכואבים בתולדות חב"ד. לעיר זו הגיע המקובל והגאון רבי לוי יצחק שניאורסון, אביו של הרב, בחודשים האחרונים לחייו. לאחר שנות גלות קשות וייסורים בצ'אלי, הסכימו השלטונות הקומוניסטים להעבירו לאלמא אטא, ושם, בכ"ף במנחם אב תש"ד, עלתה נשמתו הטהורה לגנזי מרומים ושם גם מנוחתו כבוד.

זכותו של רבי לוי יצחק, עומדת לו לדורות. לא ייפלא אפוא כי בשנים האחרונות, לקראת יום ההילולא בכ' באב, נוהרים אלפים אל ה'ציון' הקדוש, שמוקף באוהל שהוקם על ידי הרב דוד נחשון שי, ור' אבי טאוב ע"ה.

אך מאחורי המסע הפיזי של אלפים מדי שנה, מסתתר מסע נפשי עמוק שאותו חווה כל חסיד שזוכה לדרוך במקום.

סדן של מסירות נפש

"כשאתה נמצא שם באלמטי, ההרגשה הראשונית היא קשה ומטלטלת", מתאר הרב שניאור אשכנזי, סופר, שליח הרבי בראשון לציון ורב בית הכנסת המרכזי בעיר. בנוסף הוא גם מרצה שעשרות אלפים מקשיבים מדי שבוע לשיעוריו הפופולריים ולהרצאותיו.

הרב אשכנזי חזר מביקור בציון הקדוש בכ"ף מנחם אב האחרון, שם ביקר אישית וחווה מקרוב את התחושה המיוחדת שעליה מדברים רבים כל כך... "אתה מחפש את הנקודה של החיות, של ההתחדשות, אבל אתה מוצא את עצמך פוסע במשך כרבע שעה בתוך בית קברות גויי, מוקף מכל עבר בסמלים נכריים, על מנת להגיע ל'ציון'. כשאתה נמצא בעומק המקום הזה, אתה לא יכול שלא לחשוב על הדרך שבה רבי לוי יצחק חי את שנותיו האחרונות - בבדירות איזומה ובהסתר פנים של גלות קשה ואיזומה. זה מעורר כאב גדול".

"אולם התבוננות מעמיקה יותר" - אומר הרב אשכנזי - "מגלה את האור הגנוז מבעד לאפילה. כשאתה חושב על זה, אתה מבין שדווקא במקום הזה נוסד 'הדור השביעי'. מסירות הנפש של רבי לוי יצחק, הדבקות הבלתי מתפשרת שלו במשימה להפיץ אידישקייט, והעובדה שהוא נטמן דווקא שם לאחר שידע בדיוק לאן מאבקו בקומוניסטים יוביל אותו - אלו הם היסודות שעליהם קם וצמח מפעל השליחות של הרבי נשיא דורנו. אלמא אטא איננה 'אנטיזמה' לדור השביעי, אלא היא היסוד האמיתי שלו. משם שאב הרבי את הכוח והתוקף להאיר את העולם".

שירת האזינו של הגלות

כדי להסביר את התחושה המורכבת הזו, משתמש הרב אשכנזי ברעיון עמוק. הוא חותר אל הרעיון המופיע בשיחת קודש של הרבי על פרשת "האזינו" (לקוטי שיחות חלק כ"ד). הרבי מקשה שם: מדוע פרשת האזינו נקראת "שירה"? הרי זוהי הקינה הנוראה והקשה ביותר בתורה המתארת חורבן וגלות קשה (ואגב, עדות המזרח נוהגים לפתוח עמה את קינות ליל תשעה באב...).

"תשובתו של הרבי", מסביר הרב אשכנזי, "היא שב'האזינו' יש את ההיקף השלם: עבה, הווה ועתיד. היא מתחילה בעבר של יציאת מצרים, ממשיכה אל העומק הקשה של הגלות, אך מסיימת בגאולה - 'הרנינו גוים עמו'. כאשר יהודי רואה את המחזור השלם, ומבין שהגלות והמסירות נפש שבה הן אלו שמולידות ומביאות את הגאולה - הרי הוא מסוגל לשיר גם על הגלות עצמה". "זו בדיוק התחושה באלמטי", הוא מתאר בעיניים בורקות. "כשאתה עומד מול ה'ציון', אתה רואה את ההיקף השלם. אתה רואה את מסירות הנפש והסבל, אבל אתה גם רואה מה הרבי בנה מזה! כשאתה קולט שהניצחון הגדול של תנועת חב"ד ברחבי העולם ומהפכת השלוחים נולדו כולם מתוך העריסה של מסירות הנפש של ר' לוי'ק והרבנית חנה, אפשר לקבל פרספקטיבה שלמה. המקום הזה הוליד את תיקון העולם שלנו".

מכבדו בחייו ומכבדו במותו

כאמור, בשנה שעברה, תשפ"ה הגיע הרב שניאור אשכנזי למסע אישי מרגש במיוחד ל'ציון' באלמא אטא יחד עם עוד המוני חסידים שביקשו להתפלל, לבקש ולקבל ישועות.

"מעבר להשראה, ישנה בביקור באלמטי גם שליחות אישית ומרגשת", אומר הרב אשכנזי. "הרבי עצמו לא ראה את אביו במשך חצי יובל, מאז שנפרדו בשלהי חודש תשרי תרפ"ח. גם לאחר הסתלקותו של האב, הרבי לא יכול היה לפקוד את קבר אביו. כמה מפליא כי באחת משיחותיו (בשנת תשד"מ), התבטא הרבי באופן נדיה, שכאשר חסידים לומדים את תורתו של אביו, הרי הם פועלים בכך עניין של "מכבדו בחייו ומכבדו במותו", ומסייעים בכיבוד אב.

"כשאתה נוסע ל'ציון', לומד מתורתו ומתפלל שם, אתה למעשה מקיים את מצוות כיבוד האב של הרבי עצמו", אומר הרב אשכנזי. "הרבי לא יכול היה להגיע לשם, לעמוד ולהתרפק על 'ציון' אביו, אבל כשחסיד עומד שם בשם הרבי, הרי בכך הוא ממלא את חובתו ורצונו לכבד את אביו. זוהי מחשבה שמעצימה את הפלא של הנוכחות במקום - דבר שאין אותו בשום מקום אחר.

"רואים במוחש את כיבוד האב של הרבי, שהתבטא לאורך השנים גם בהכרת הטוב נדירה לכל מי שסייע להוריו בשנות זעמם. כמה הרבי עזר, כיבד וקירב את כל החסידים והאנשים שסייעו להוריו במשך השנים, ולא נחה דעתו - עד שלא שילם את מלוא חובו לאנשים אלה, בגשמיות וברוחניות".

הרב אשכנזי בדברים נלהבים, כדרכו, מוסיף ומחדד: "כל העניין שכותבים פ"ו לרבי - הרבי עצמו מסביר שזה על מנת שהרבי יהיה פרקליט טוב ומליץ יושר לפני כסא הכבוד. פשוט הדבר שעדיף לשלוח עו"ד טוב לייצג את צרכיך, מאשר לשלוח את עצמך... נו, אם כן, איזה עו"ד טוב יותר יש בעולם מאשר אבא של הרבי, כאשר הוא עצמו יבוא ועמו יחד בנו הגדול, שיסייע למילוי כל הבקשות עמך בית ישראל מצד כיבוד אב?...!

והדבר נכון גם מהצד השני - הרבי עצמו ככל הנראה משתדל יותר למלא את הבקשות שיהודים מבקשים על 'ציון' אביו הק', כי הכבוד של המקום הזה זה הכבוד של הרבי עצמו...

בהתוועדות בכ"ף אב תשד"מ אמר הרבי מופרשות: "עלי החובה והזכות לעורר אודות הלימוד בתורה של אביו", ואף התרוממות שניתנות למוסדות שקריות על שמו,

מזה עשרות בשנים (!) שהרבי ממשיך ופורע את חוב הכרת-הטוב להוריו, והחזיר טובה עצומה למי שסייע לו בקיום מצוות כיבוד הורים, שעה שהוא עצמו היה במרחק אלפי קילומטרים מהם...

כי בזה מקיימים כיבוד אב, ובזה אנחנו מפארים ומרוממים את שמו של רבי לויק. שווה בנפשך, כל מי שהכיר את הכרת הטוב של הרבי לכל עניין שקשור לאביו - ברור הדבר שלרבי עצמו יש עניין גדול שהפעילות שממשיכה בקזחסטן את מה שהחל אביו, תהיה תל תלפיות, שכן זה מגדיל את החובה שלו עצמו כלפי אביו..."

זכות של דורות

הרב אשכנזי מוסיף ומשתף בסיפור מזווית אישית ומשפחתית:

בני שי', בחור בן 21 לומד כיום ב-770 והוא זוכה כל ערב ללמוד בחברותא עם הסבא רבא שלו **הרב שלום דובער דובראווסקי** שי'. בלי עין הרע, הוא קרוב יותר לשנת המאה מאשר תשעים. ראשו צלול ובריא לאורך ימים ושנים טובות. והוא זוכה ששני נינים צעירים מגיעים כל ערב ללמוד איתו.

איך זוכים להגיע לגיל כזה בריאים צלולים ומכובדים? בהתוועדות שהתקיימה באחת השנים לכבוד כ"ף מנחם אב, ביקש הרבי נשיא דורנו לקרוא לבמה את כל אלו שעזרו לאבא ואמא שלו בהיותם בגלות.

אביו של הרבי הוגלה בייסורים נוראים על ידי הקומוניסטים לצ'יאי שבקזחסטן ולאחר מכן באלמא אטא. הוא עבר סבל שאי אפשר לתאר. באותה תקופה היו אנשים טובים שהתגייסו במסירות נפש לעזור להם. הוריו של הרב דוברבסקי שי' התגוררו באלמא אטא,

לא הרחק מבית הוריו של הרבי, הגאון המקובל הרב ר' לוי יצחק שניאורסון והרבנית חנה, והם סייעו להם. הסבא רבא שיחיה, סייע אף הוא לרבי לויק כמה פעמים, למרות שידע בדיוק לאיזו סכנה הוא מכניס את עצמו מול השלטונות (ראו במסגרת).

כעת בהתוועדות לכבוד יום ההילולא, ביקש הרבי שכל אלה שעזרו להורים שלו, לעלות על הבמה ולומר איתו 'לחיים'.

הסבא רבא שלנו היה אחד מאותם אנשים שהרבי הבטיח לו אריכות ימים ושנים טובות בזכות העזרה להוריו בשנים ההן. ואכן הסבא זכה להאריך ימים ולראות דורות ישרים מתוך בריאות ורעננות. מזה עשרות בשנים (!) שהרבי ממשיך ופורע את חוב הכרת-הטוב להוריו, והחזיר טובה עצומה למי שסייע לו בקיום מצוות כבדו הורים, שעה שהוא עצמו היה במרחק אלפי קילומטרים מהם... איזו זכות היא זו לזכות להחזיר טובה להורים...

האור שמאיר כיום באלמטי

כיום, בניגוד מוחלט לבדידות של שנת ה'תש"ד, אלמטי מוארת באור יקרות של אידישקייט. לא הרחק מ'בית החיים' שבו טמון רבי לוי יצחק, שוקק חיים המרכז היהודי "בית מנחם" ובתוכו בית הכנסת "לוי יצחק", המנוהלים ביד רמה על ידי רבה הראשי של קזחסטן, השליח הרב ישעיה אלעזר כהן.

"לא רציתי להפריע לרב ישעיה כהן יותר מדי בשיחות חסידים", אומר הרב אשכנזי, "אולם יכולתי לראות מקרוב עד כמה ידיהם של השלוחים בעיר עמוסות בפעילות כבירה להפצת יהדות".

"עם זאת, אי אפשר שלא לראות כיצד הדבקות במשימה של האב, שפעל כרב עיר למען כל יהודי וחפץ את האור בכל יהודי ויהודי, עברה בירושה לבנו - הרבי - ומשם לכל השלוחים הפזורים ברחבי העולם, ובפרט בשלוחים באלמטי עצמה שממשיכים את פועלו של רבי לוי יצחק במקום בו הסתלקה נשמתו הכבירה, ובכך הושלם המעגל..."

הרבי נתן לי בקבוק 'משקה', ובירך אותי: "שתהיה לך אריכות ימים ושנים טובות, ותראה נחת מהילדים שלך!"

את דרשותיו.

"עם הזמן הורע מצבו הרפואי, עד שלא היה יכול הגיע יותר לבית הכנסת, ולמעשה היה מרותק למיטתו. רבי לוי יצחק היה זקוק לתרופות מסוימות, אולם לא היה ניתן להשיגם בדרכים המקובלות.

"מכיוון שבאותה תקופה השתוללה ברחבי אירופה מלחמת העולם השנייה, כל מלאי התרופות הולאם על ידי הממשלה לטובת הצבא. היה קשה מאוד להשיג תרופות כלשהן.

"לסבי, שכאמור היה סוחר מוצלח, היו קשרים עם האנשים הנכונים, ביניהם היה גם רופא יהודי בשם קופרמן, שדרכו הצליח סבי להשיג את התרופות הדרושות לרבי לוי יצחק.

"מכיוון שהיה מסוכן ללכת לביתו של רבי לוי יצחק, מחשש למעקב של המשטרה החשאית - החליטו לשלוח אותו, שהייתי אז נער צעיר, שאני אביא לו את התרופות.

"אינני זוכר כמה פעמים נשלחתי - רק ביקור אחד חקוק היטב בזכרוני, במהלכו בוודאי זכיתי לחזות בזיו פניו של רבי לוי יצחק. היה זה כאשר התעוררה שאלה הלכתית לגבי כשרותו של עוף, וסבא שלח אותי אל רבי לוי יצחק עם השאלה.

"כאשר הגעתי, הוא שכב על מיטתו, מוסתר בוילון. הרבנית חנה ישבה על כסא ליד שולחן קטן סמוך לחלון. בהגיעי עם העוף, הוא התיישב על מיטתו, הסיט את הווילון ובדק את העוף.

"ממרחק השנים אינני זוכר מה הוא פסק לגבי השאלה - למרות שאני מניח שהוא הכשיר את העוף, שכן אילו היה פוסל את העוף, באותה תקופה של רעב ומחסור, זה בוודאי היה יוצר 'רעש' כזה, שהייתי מוכרח לזכור...

לאחר הסתלקותו לא לקחו אותי להלוויה, שכן הייתי ילד קטן. אבל סבי, שהיה מה'חברא קדישא', זכה להתעסק בקבורתו. מאז, בכל שנה בכ' מנחם אב, אני אומר קדיש לעילוי נשמתו.

כאשר הגעתי לניו יורק, עברתי פעם ליד בניין 1414 ברחוב פרזידנט, שם התגוררה רעייתו, הרבנית חנה, אם הרבי. היה זה בשבת, וכאשר ראיתי את הרבנית עומדת מחוץ לבניין, אמרתי לה 'גוט שבת'. היא התעניינה: מי אתה? כאשר אמרתי שאני דובראוסקי, היא הגיבה בשמחה ואמרה: 'אוהו, אני זוכרת אותך כילד קטן ושחרחר, שהיית מביא את התרופות לבעלי'!

באחת מהתוועדויות כ' מנחם אב, כאשר הרבי ביקש שכל אלו שעזרו לאביו יעלו לקחת בקבוק משקה - עליתי וסיפרתי לרבי מה שאמו הרבנית חנה הזכירה לי, בקשר לתרופות שהייתי מביא לאביו. הרבי נתן לי בקבוק 'משקה', ובירך אותי: "שתהיה לך אריכות ימים ושנים טובות, ותראה נחת מהילדים שלך!"

ר' בערל דובראוסקי יבדל"א

כוחה של ברכה

כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן חמש קנקני משקה (לחלק בין המסובים): לאלו ששימשו-עזרו את בעל ההילולא בהיותו בגולה - הרה"ח ר' דוד רסקין, הרה"ח ר' משה בנימין קפלן והרה"ח ר' שלום דובער דובראוסקי.

השורות הללו שבסיום ה'הנחה' משיחת הרבי בשבת כ"ף מנחם אב תשל"ג, מקפלות בתוכן את סיפורו של הילד שזכה להביא תרופות קשות להשגה, לאביו של הרבי המקובל האלוקי רבי לוי יצחק שניאורסון, בהיותו בגולה באלמא-אטא.

סיפורו של הרה"ח ר' שלום דובער דובראוסקי, המוכר יותר בכינוי בערל, לא נכתב עד כה בספרים המתארים את תולדות רבי לוי יצחק.

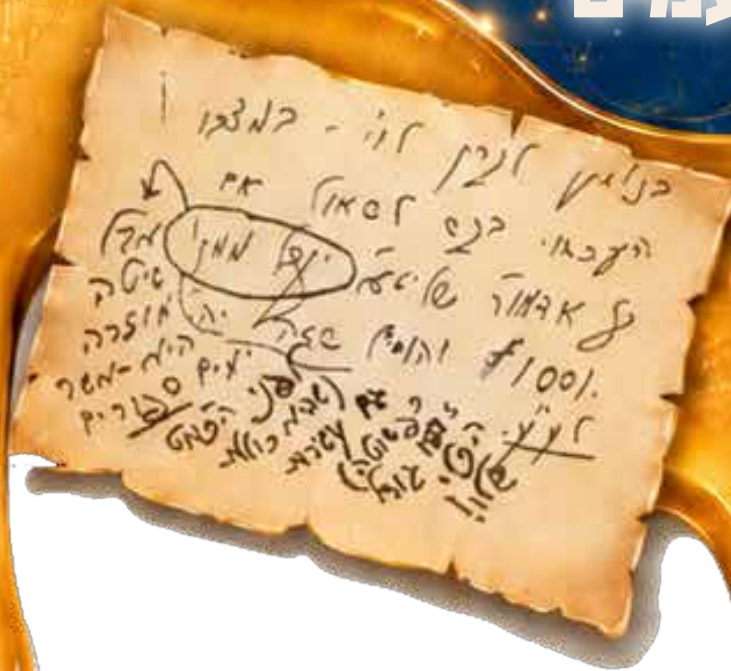
"סבי, הרב משה חיים דוברבסקי, זכה ללמוד בישיבות 'תומכי תמימים', ולאחר שהתחתן ויצא לעולם העסקים, הייתה לו שותפות עסקית עם הרבי הריי"צ בטרם נשיאותו, לממכר מכונות תפירה. סבי סיפר לי, שלאחר הסתלקות הרבי הרש"ב, וקבלת הנשיאות על ידי הרבי הריי"צ - כאשר היה צריך להכנס ליחידות אל הרבי הריי"צ, תהה במחשבתו, כיצד תתנהל היחידות, שהרי עד לא מזמן היה 'שותף' עם הרבי... כשהוא נכנס ליחידות, נפל עליו פחד נורא כל כך, עד שכבר לא נותרה אצלו עוד שאלה: הוא רבי, ואני חסיד..."

"לאחר שהרבי הריי"צ יצא מרוסיה, עבר להתגורר בלנינגרד, שם נרדף על ידי השלטונות ונשלח לגלות. כך הגיעה משפחתנו לאלמא-אטא, והיינו שם כאשר רבי לוי יצחק והרבנית חנה הגיעו בגלותם.

"בתקופה הראשונה לבואו של רבי לוי יצחק - אמנם הוא כבר לא היה במיטבו מבחינה בריאותית, אבל עדיין היה יכול ללכת - היה מגיע להתפלל בבית הכנסת. היו שנמנעו מלהתקרב אליו, מחשש לעינא פקחא של השלטונות, אבל סבי היה מאלו שהתקרבו אליו ושמעו

שמות כל התורמים יועברו לתפילה בציון הקדוש של הגאון המקובל רבי לוי יצחק זצ"ל!

הרבי מברך:
500 פעמים
ככה!

על ניסך ועל נפלאותיך שבכל עת...

**"תרמנו למגבית, התפללנו ב'ציון' הק',
וזכינו לנס כפול..."**

התפילות בציון הק' באלמא אטא, לצד השותפות הנאמנה של עמך בית ישראל עם עבודת השלוחים שממשיכים את הדרך של רבי לוי יצחק זצ"ל, מניבים ניסים ונפלאות רבים! > גם בשנה זו אנו מביאים מקבץ של עדויות וסיפורים אותנטיים מגוף ראשון, על ניסים ומופתים שאירעו (ברובם) בשנה האחרונה.

יוסף יצחק לוי

המקל של רבי לוי יצחק

במהלך גלותו הקשה של רבי לוי יצחק בקזחסטון תחת השלטון הקומוניסטי, נשא עמו מקל הליכה שסייע לו. לאחר פטירתו, עבר המקל לידי החסיד ר' **הירשל רבינוביץ'** שסעד אותו במסירות בתקופתו האחרונה ולא מש ממיטתו של הרב ביום ובלילה. כגמול על מסירותו העצומה, זכה ר' הירשל לרשת את מטהו הפלא.

ר' הירשל שמר עליו מכל משמה, וראה בו סיוע שמיימי לכל ענייניו. במיוחד נהג ר' הירשל לצאת עמו למשימות מסוכנות מול אנשי הק"ב. החסידים נהגו לומר כי "המקל של רבי לוי יצחק ישמור עלינו". בזכות כוחו הרוחני של אותו צדיק...

אין בעל הנס

מספרת הגב' חיה ישראלי:

יש לי חברה שעדיין לא שומרת מצוות לעת עתה. מספר פעמים פנתה אליי מיוזמתה עם סכום כסף אותו ביקשה שאעביר לצדקה לזכות בתה שמחכה זמן ממושך לפרי בטן. בחרתי להעביר זאת לחב"ד קזחסטון מתוך ידיעה שהרבי הבטיח והרבי לא יישאר בעל חוב.

לא מזמן סיפרה לי שבתה קרובה ללידה ברוך השם.

זו דוגמה מוחשית למאמר חז"ל 'אין בעל הנס מכיר בניסו'. האמא תרמה לזכות בתה מבלי לדעת לאן עוברים כספי התרומה. ייתכן גם שהבת כלל לא ידעה על מעשה הצדקה של אמה - אך יחד עם זאת, הנס התגלגל מציונו של רבי לוי יצחק עד לחיים יהודיים חדשים לעולם.

מופת כפול

סיפר **משה (השם המלא שמור במערכת)**, שהחל את התקרבותו ליהדות בזכות שלוחי הרבי בקזחסטון, כי זכה לשני 'מופתים' מרעידי-לב מרבי לוי יצחק. הוא ורעייתו עברו חוויה מטלטלת עם הריון שלא צלח, הם כאבו מאוד על האובדן ועלו שניהם ל'ציון' הקדוש ושטחו את שיח-לבם לזרע של קיימא. כמה ימים לאחר מכן, הרעיה נפקדה, וכעבור תשעה חודשים זכו לבן בריא ושלם.

בהזדמנות נוספת ביקשו ברכה עבור חבר שהיה בתקופת שידוכים אך התקשה למצוא את זיווגו. בשלב מסוים, מצד סיבה לא ברורה, הופסקו הפגישות עם נערה למרות שהיה נראה כי השידוך מתקרב לכדי 'הבשלה'. באחד הימים התפללו ב'ציון' שהשידוך ימשיך בטוב הנראה והנגלה. והנה, רק יצאו מה'ציון', ורעייתו רבקה קיבלה טלפון מצד הורי הנערה כי החליטו להמשיך... כעבור תקופה לא ארוכה, השניים זכו לעמוד תחת החופה.

העניינים בישיבה הסתדרו

סיפר הרה"ח **הרב לוי רוזנברג**, מנהל רוחני בישיבת חב"ד בבני ברק - כי לפני שבע שנים הגיע לכ"ף מנחם אב במיוחד לפקוד את ה'ציון'. באותה תקופה הנהלת הישיבה התמודדה עם שורה של בעיות מורכבות מסוגים שונים. אחרי שהתפלל בציון, העניינים הסתדרו באורח פלא ממש...

כמעט שני מיליון!

הנה מה שסיפרו בני הזוג הרב שמריהו ויוכבד בוטמן לאחר שנתיים בהן השתתפו במגבית כ' מנחם-אב: בשנה הראשונה תרמו אלפיים שקלים בעשרה תשלומים של 200 שקל כל תשלום. לאחר מכן, באותה שנה, קיבלנו לדינו את מפתחות הדירה בחריש אותה קנינו ב־600 אלף שקל כמה שנים קודם לכן. שנה לאחר מכן עלה ערך הדירה ב־300 אלף שקלים...

באותה שנה תרמו שוב סכום דומה, ולאחר מכן סגרנו על דירה ב־1.9 מיליון שקל תוך שאנחנו סומכים על מכירת הדירה הקודמת... כמה חודשים חלפו מאז התרומה, וערך הדירה כמעט הכפיל את עצמו. הדירה שסגרנו במחיר של 1.9 מיליון, הגיעה למחיר של כ־3.5 מיליון. בחישוב פשוט יוצא שקיבלנו בסה"כ קרוב לשני מיליון שקל.

תרמו ארבעת אלפים ש"ח, וההבטחה של הרבי "עד פי חמש מאות" התקיימה במלואה. תכפילו את הסכום שתרמו ב־500, וזה כמעט זהה לסכום שהרווחנו. מאז אנחנו לא מוותרים אף שנה על תרומה לחב"ד קזחסטן.

רק רציתי להיות שותף

לטלפון הבא לא ציפה הרב ישעיה כהן, שליח הרבי ורבה של קזחסטן. מעבר לקו היה מר דוד גנצ'רוק שקולו היה נרגש בעליל. "רציתי לספר לך כי לאחר שתרתמי לכם, ראיתי כמה דברים לא-רגילים שהתרחשו", אמר נפעם. מר דוד גנצ'רוק הוא יליד רוסיה, לימים היגר לארצות הברית וכיום הוא תושב אשדוד. בהשגחה פרטית נתקל בעלון המיוחד של הקהילה היהודית בקזחסטן שיצא לאור לקראת כ"ף מנחם אב. הוא קרא על הזכות הגדולה בהרמת תרומה ובשותפות בעבודת הקודש בה החל אביו של הרבי. מר דוד גנצ'רוק התרשם מאוד והחליט להיות שותף עם המשך הפעילות היהודית בקזחסטן, כהכרת הטוב למי שנתן לעולם את הרבי. הוא כלל לא ציפה לתמורה, לא פי עשר ולא פי חמש מאות...

זמן קצר לאחר שהפך לשותף מן המניין עם שלוחי הרבי, החל לראות ישועות של ממש: "עשרת אלפים דולר שהיו חייבים לי מזה עשרים שנה(!) שולמו לי לפתע אחרי שכבר התייאשתי מהם", סיפר בהתרגשות לרב ישעיה כהן. "בנוסף, זכיתי במאה-ושמונים אלף ש"ח במשפט שנערך לי מול הביטוח לאומי", הוסיף לצד עוד אי-אלו 'מופתים' שריגשו אותו.

"הייתי חייב לשתף אותך בזה", חתם את השיחה.

ה'מופת' של רבי לויק

הגב' רחל קירש ובעלה הרב יוסף יצחק שי', שלוחי הרבי ביישוב צור הדסה, ואמא שלה, הרבנית חיה כהן, אם השלוחים הכהנים באלמאטי, הגיעו לשדה התעופה במטרה לנסוע לאלמא אטא לקראת כ"ף מנחם אב. מאחר שמזה כמה שבועות הגב' קירש לא יצאה מהבית בגלל כאבי רגליים חזקים, ניגשה לתור של שירות כסאות גלגלים כדי שהכוננים יסייעו לה לעבור את התהליך הרישום לטיסה ולהגיע עד לשעה.

משום מה, השירות בטרמינל היה גרוע ובשל כך היא ובעלה החמיצו את הטיסה שלהם לדובאי, שממנה היו צריכים להמשיך לאלמא אטא.

שני אחיה, האחים ר' משה-דוד ור' שניאור-כהן שהיו אמורים לטוס בצ'רט שעשה דרכו היישר לאלמא אטא, הודיעו מיד כי הם נותנים את המקום שלהם, ומוכנים להישאר בארץ ישראל. הגב' קירש ואמא עלו אפוא על הטיסה לאלמא אטא.

לא יאומן כי יסופר! כבר במטוס חשה הגב' קירש בהקלה משמעותית ולא מוסברת, בכאבי הרגליים שליוו אותה מזה תקופה. כשהגיעו לאלמא אטא, לקחו רכב מבית חב"ד כדי להגיע ל'ציון'. כבר למחרת חשה כי הכאבים נעלמו לגמרי, והיא צעדה רגלית אל האוהל ובחזרה - דבר שלא היה באפשרותה קודם לכן.

"מאז אין זכר לכאבי הרגליים" אומרת הגב' קירש. "הרגליים הברואו לחלוטין. אין לי ספק כי זהו 'מופת' של רבי לוי יצחק".

שתיים וחצי מיליון!

סיפר מר אדם מולשווילי, כי הרים תרומה של 5000 ט'נגה (המטבע המקומית באלמא אטא). בחודשים שלאחר מכן הרוויח סכום של 2.5 מיליון ט'נגה - בדיוק כפי הבטחת הרבי פי חמש מאות!

עוד סיפר, כי ראה השגחה פרטית מופלאה בכך שבשלב מסוים יכול היה להפסיד את הכספים, אך עמדה לו ברכת שמים להשתמש בכספים בצורה הנכונה.

יש לך סיפור? נושעת? ראית ברכה בזכות השותפות שלך? נשמח אם תשתף (גם באנונימיות) כדי שנוכל לזכות בזה אחרים.

Email: story@chabad.kz

WhatsApp: +772 7312 3822

"שבעים שנה", הבטיח הצדיק

בעיניים דומעות ובלב נרגש יצאו הרב שמואל ורעייתו חני קופרמן מה'ציון' באלמא אטא. בני הזוג קופרמן הנם שלוחי הרבי ב"צ'סטי פרודי" שבמרכז מוסקבה. השניים הגיעו במיוחד לאלמא אטא ליומיים בלבד. בשני הימים פקדו את הציון ושפכו לב ושיח בפני השוכן במקום.

ביום השני, מיד בצאתם מהאווהל, התבשרו השניים בשתי בשורות טובות להם ייחלו, ואודותם ביקשו: הבשורה האחת - נכדה נולדה להם בריאה ושלמה, בת לבנם שגר בצפת.

הבשורה האחרת - אחד התומכים שאליו פנו מזה זמן עבור עזרה להוצאות הרבות לפסח, הסכים לתת את מלוא המימון. ימים רבים חיכו בכליון עיניים לתשובתו, והנה היא באה...

הרב שמואל קופרמן יודע היטב את סוד כוח-הישועה של רבי לוי יצחק, שכן אביו ר' ברוך קופרמן ז"ל, זכה לישועה גדולה מיד בלידתו, כפי שסופר במשפחה.

ומעשה שהיה כך היה:

דקות ספורות לאחר שבא לעולם, הבחינו הרופאים כי פניו של התינוק כחולות. בדיקה מהירה אבחנה כי יש מום בליבו רח"ל. בדיקות נוספות שנערכו, איששו את החשש הכבד: סיכויי של התינוק להישאר בחיים - קלושים ביותר.

הרופאים לא רצו לטפח תקוות שווא בלב ההורים המודאגים, והם אמרו להם גלויות, כי מדובר בשאלה של שעות, ואולי ימים ספורים, עד שהתינוק ישיב את נשמתו לבוראה ח"ו.

ההורים הדואגים לא אמרו נואש. הם מיהרו לביתו של רבי לוי יצחק וגוללו בפניו את הכאב ואת הפחד שאחז בהם. לאחר שהקשיב הצדיק לחוות דעתם המלומדת של הרופאים, הגיב רבי לוי יצחק בביטחון גמור:

"אל תדאגו! הוא יחיה, ויחיה שבעים שנה!" קבע. ואכן, כנגד כל חוקי הרפואה ותחזיות המומחים, התינוק הבריא, התחזק וגדל לתפארת.

ההורים נצרו בליבם את הבטחתו של רבי לוי יצחק ולא סיפרו עליה לאיש, גם לא לבנם ברוך. רק סמוך לפטירתם, חשו כי אין זה מן הראוי למנוע ממנו את סיפור הולדתו המופלא, ושיתפו אותו בדבריו של רבי לוי יצחק.

מאז שהגיע ר' ברוך קופרמן לגיל 70, נהג לומר בחיוך: "כל יום נוסף שאני חי, הרי זה מתנה מהקדוש ברוך הוא", והיה שמח בחלקו על כל רגע של חיים. זמן קצר לאחר שחגג את יום הולדתו ה-71, השיב את נשמתו לבוראה...

שלושה שידוכים - שנה אחרי שנה

מספר הרה"ח ר' שמואל נחמובסקי שי: השנה [תשפ"ה] הגעתי לרבי לוי יצחק זו הפעם השלישית, כדי להגיד 'תודה' על שידוך שלישי ברציפות. השידוך הראשון היה אחרי שהייתי על ה'ציון' בכ"ף מנחם אב, השידוך השני קם והיה בחמישה עשר מנחם אב בשנה שלאחר מכן - ובשנה השלישית שוב עשיתי שידוך ב"ג במנחם אב...

הביטוח פיצה פי חמש מאות

למשפחת סנדורי מניו יורק אירע אסון, כאשר שריפה פרצה בבניסמנט בו גרו. באותה שעה הם היו בהרים בנופש-הקיץ, ובזכות כך חייהם ניצלו. אולם הבניסמנט כולו הפך לפיח שחור ומאיים. זמן מה לאחר מכן זכו לקבל מהביטוח סכום כסף גדול - פי 500 בדיוק מהסכום אותו תרמו בכ"ף מנחם אב, כפי הבטחת הרבי נשיא דורנו.

שני לוי יצחק הצטרפו למשפחה

מספר ר' לוי יצחק זנו:

כמובן שאין לנו היכולת לתאר את גדולתו של רבי לוי יצחק. עם זאת אני יכול לספר כי חמותי שתחי' נסעה במיוחד ל'ציון' של רבי לויק על מנת להתפלל עבור השידוך של אשתי... כמה חודשים לאחר מכן זכינו לסגור שידוך, והיא קיבלה חתן בשם 'לוי יצחק'. באותה שנה נולד לה נכד שנקרא על שם ר' לויק. באותה השנה, הצטרפו אפוא למשפחה שני לוי יצחק חדשים...

ראה רבי לוי יצחק: ניצחת!

יותר משמונים שנה אחרי בואו של המקובל הגאון רבי לוי יצחק ע"ה למדינת גלותו, קזחסטן. כיום מתברר למפרע, כי לא הייתה זו סתם גלות, אלא התחלה בראשיתית של יצירת מערכת חיים יהודיים מפכים, שממשיכה ונובעת עד עצם היום הזה.

רבי לוי יצחק הגיע לקזחסטן בנחישות, אבל "אַלְקִים חֲשָׁבָה לְטֹבָה לְמַעַן עֲשֶׂה בַּיּוֹם הַזֶּה לְהַחֲיִית עַם רַב..."

התמונות של חיי היהדות הפורחים באלמא אטא בפרט, ובמדינת קזחסטן כולה, על ידי שלוחי בנו בכורו, הרבי נשיא דורנו – מספרות על מסכת חיים יהודיים שמפכה בעוז יום יום באלמא אטא, אסטנה, שימקנט, קוסטנאי, קרגנדה, בפבלדר ואוסט קמנוגורסק.

אם תמונה אחת שווה אלף מילים –
כמה שווה אלבום תמונות 'חי' ומרהיב?...!

כולל 'תפארת זקנים לוי יצחק'

בכל קהילות קזחסטן מתאספים בני גיל הזהב לתפילה וללימוד תורה לכולל "תפארת זקנים - לוי יצחק", ומקבלים מלגות, כדי שיוכלו להקדיש את זמנם ללימוד התורה מתוך מנוחה וכבוד.

כיבוד אב: לטפח ולשמר את הציון הקדוש

תחזוק האוהל הקדוש של הגאון החסיד המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל. מקיימים את בקשתו ורצונו של הרבי לטפח ולשמר את הציון הקדוש של אביו זצ"ל, על פי הוראותיו הקדושות.

מפגש עם ראש עיריית אלמא-אמא

חברי המשלחת של ממשלת ישראל נפגשו עם ראש עיריית אלמא-אמא, דרחאן אמנגלדיאולו סתיבאלדי.

במהלך הפגישה הביעו השר אמסלם והרב הראשי לקזחסטן את הוקרתם העמוקה לראש העיר על שיתוף הפעולה ההדוק בין הנהגת העיר לבין הקהילה היהודית המקומית, ועל היחס המכבד והחם שהעיר מעניקה לפעילות חב"ד בעיר.

הם ציינו במיוחד את ההערכה הרבה שהרשויות מגלות כלפי דמותו ומורשתו של רבי לוי יצחק שניאורסאהן הטמון בעיר, והודו לראש העיר על הכבוד הרב שהעיר מעניקה לאתר הציון הקדוש ולזכרו של הצדיק שמגן בקדושתו על העיר.

מזל טוב!

שמחה גדולה בקהילה היהודית בשימקנט עם קיומה של ברית מילה כדת משה וישראל. ויקרא שמו בישראל: לוי יצחק בן חנה.

דו"ח לשותפים

שותף יקר!

בזכות ההירתמות שלך, אנו ממשיכים להרחיב את הפעילות ולהפיץ אור יהודי בכל רחבי קזחסטן.

עוד ניצוץ נדלק, עוד נשמה יהודית ממשיכה את מסורת אבותינו, וחיים יהודיים שוקקים מתפתחים כאן, במקום גלותו של אביו של הרבי.

אתה שותף אמת לדרך נצחית. המעורבות שלך מאפשרת לנו להמשיך בכל העוז בשליחותו של הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו. התמונות המשקפות קהילות יהודיות תוססות לאורך כל השנה - מדברות בעד עצמן. כל פעולה, כל שיעור וכל אירוע - הם שלך ובזכותך...

**תודה מעומק הלב.
נמשיך בכל הכוח!**

חג סוכות

חוגגים בסוכה מהודרת ליהודי שימקנט עם השלוחים הרב מרדכי ושושנה מרוזוב.

אורחים נכבדים מארץ ישראל

הרבנים הראשיים לישראל, הרה"ג הרב קלמן בר שליט"א, והרה"ג הראשון לציון הרב דוד יוסף שליט"א, בביקור במרכז היהודי "בית רחל חב"ד ליובאוויטש" בבירה אסטנה - ביקור שהותיר רושם רב על יהודי העיר.

◀ סדרת ספרים מיוחדת יצאה לאור

על ידי השליח לעיר אסטנה, הרב שמואל קרנאוח. הסדרה "שיעורים מתוך שיעורים" מבוססת על שיעורי תורה של רבנים נודעים ומונגשת בשפה הרוסית. עד כה יצאו ספרים על בראשית, שמות, ויקרא ובמדבר, וממש עכשיו, לכבוד כ' אב, יצא לאור ספר דברים.

◀ תרגום סדרת "ליקוטי שיחות"

השליח הרב שבח זלטופולסקי ובנו הרב דן זלטופולסקי מובילים פרויקט מיוחד ומושקע לתרגום סדרת "ליקוטי שיחות" לשפה הרוסית. במסגרת קמפיין הלימוד מופצות מדי שבוע שתי שיחות מתורגמות. בנוסף, הרב שבח מתרגם ומוציא לאור ספרים נוספים, ביניהם סדרה מיוחדת לבני נח. כמו כן, הוא מפיק מצגות וחומרים שונים של מולטימדיה להמחשה במגוון נושאים תורניים.

◀ חגיגות בעיר קוסטנאי

גם בעיר קוסטנאי חוגגים לכבוד רבי שמעון בר יוחאי, בניצוחו של השליח הרב מנחם מענדל זלמנוב. הפתעות לילדים, מופע מרהיב, הנחות תפילין לבני הקהילה, ותהלוכת ל"ג בעומר עם המון גאוה יהודית!

◀ ל"ג בעומר

בל"ג בעומר התאספו בני הקהילה למעמד הדלקת אש לכבודו של התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי. לאחר מכן התקיימה מסיבת-התועדות לכל בני הקהילה, אנשים, נשים וטף.

הפ"נ שריגש קהילה שלמה מול ציונו הקדוש של רבי לוי יצחק

בל"ג בעומר, צעדו מאות יהודים בתהלוכה של אור, שמחה וגאווה יהודית מבית הכנסת "לוי יצחק" ועד לציונו הקדוש של רבי לוי יצחק שניאורסאהן.

שם, במקום שספג דמעות, תפילות ומסירות נפש של דורות הוקרא בשפת המדינה פ"נ מרגש במיוחד בשם כל הקהילה ושלוחי הרבי בקזחסטן על ידי יו"ר הקהילה היהודית - מר אלברט שמעוני.

השלוחים והמשתתפים הזכירו שמות לבקשות המיוחדות והעתירו בתפילה שיזכו לישועה בקרוב.

בפ"נ נכללה גם ברכה מיוחדת ומרגשת לאלפי השותפים והתורמים המחזקים את הקהילה היהודית, שיזכו להתברך "עד פי חמש מאות ועד בלי די", כפי ברכת הרבי בעניינים הקשורים בכ"ק רבי לוי יצחק.

ביקור ממלכתי ותפילה מיוחדת לשלום חיילי צה"ל וכוחות הביטחון

בטקס נשא השליח והרב הראשי הרב ישעיה כהן תפילה לשלום חיילי צה"ל וכוחות הביטחון. הפרזידנט, מר יצחק הרצוג חיזק את ידי הקהילה על מחויבותה לטיפול המורשת היהודית, הביע הערכה עמוקה לפעילותם, והדגיש כי ישראל רואה בחיזוק הקשר עם יהדות התפוצות ערך מרכזי ועמוד תווך. מר הרצוג בפגישתו עם השלוחים ירד לפרטים והתעניין מקרוב בחיי הקהילה היהודית בקזחסטן, בסיפור חייו של רבי לוי יצחק שניאורסאהן, ובחשיבות המקום באלמא-אטא, כפי שציין גם נשיא קזחסטן. בדברי ברכתו אמר הרצוג: "אין ספק שפעילות חב"ד בקזחסטן ובעולם כולו, היא מדהימה. היא שומרת על היהדות ומחברת את כל היהודים באשר הם".

במהלך הטקס שלוחי הרבי העניקו למר הרצוג את סוד הכוח של השליחות בקזחסטן: ספר תניא שהודפס באסטנה, סט של ספרי "תורת מנחם - תפארת לוי יצחק", וכן קוביית מזכרת מיוחדת ובה תמונות של כל בתי חב"ד בקזחסטן. התמונה המרכזית היא של הציון הקדוש של רבי לוי יצחק שניאורסאהן הטמון באלמא אטא, ממנו שואבים השלוחים את הכוחות בשליחות בנו ברחבי מדינת קזחסטן.

◀ ל"ג בעומר שמח עם יהודי אוסט קמנוגורסק

◀ ל"ג בעומר בבירת קזחסטן - אסטנה!

◀ בעיר שימקנט - חץ וקשת, על האש, משחקים לילדים, מדורת ל"ג בעומר ומסיבת-התועדות לבני הקהילה.

◀ **שרשרת מסירות הנפש נמשכת**

בט' ניסן, יום מאסרו של המרא דאתרא רבי לוי יצחק, חגג השליח התמים **בן ציון קרנאוח** באסטנה שבקזחסטן את בר המצווה שלו במרכז היהודי המפא"ר "בית רחל - חב"ד ליובאוויטש".
השליחות נמשכת בכל הכוח. מזל טוב להוריו השלוחים הרב שמואל ויונית קרנאוח, שליחי הרבי באסטנה.

◀ **בשורה מרגשת**

בימים אלו הולך ונבנה באלמא אטא מקוה טהרה חדש, לעילוי נשמת הרבנית חנה ע"ה. המקוה נבנה במתחם בית חב"ד המרכזי, ויהווה מקור של טהרה, קדושה והמשכיות עבור הקהילה היהודית המקומית ולכל הסביבה.

◀ **8 טון מצה מחולקים ברחבי קזחסטן.**

מצה שמורה מהודרת מגיעה לכל יהודי! גם לערים שאין בהן שליח קבוע, נשלחים משלוחים מיוחדים, לעיתים בנסיעות של עשרות שעות.

◀ **הכנסת ספר תורה היסטורי על ידי קהילת 'נאש דידן' באלמא אטא**

בריקודים סוערים הכניסה קהילת 'נאש דידן' ספר תורה חדש לבית הכנסת 'לוי יצחק' במרכז העיר.

מאסנה לירושלים

השליח הרב שמואל קרנאוח הזמין את החוגגים, כשהוא מחופש לטייס, וילדיו לדיילים - לטוס עמו לירושלים הבנויה.

פורים בשימקנט

שימקנט צהלה ושמחה לקראת פורים וחגגה את היום בכל פרטיו: משלוחי מנות, מקרא מגילה, משתה ושמחה, ומתנות לאביונים.

אוירת פורים בקרגנדה

בקרגנדה לקראת פורים נהנו הילדים והמבוגרים מיצירה, שמחה ואוירת חג. בני הקהילה נהנו מסדנת הכנת אוזני המן, מפעילויות יצירה ומהווי פורים מיוחד ושמח. השליח הרב אשר תומרקין שהיה מחופש לצייר, הוסיף צבע, חיוך ורוח של חג לאירוע כולו.

בקוסטנאי לא שוכחים אף יהודי

מעבר לחגיגות שנערכו בבית הכנסת המרכזי, דאג השליח לשלוח משלוחי מנות גם לערי המחוז הרחוקות 'רודני' ו'ליסקובסק', וכן ליהודים שמצבם הבריאותי לא אפשר להם להגיע ולהשתתף. גם מי ששהה רחוק או מרותק לביתו, זכה לחוש את חום הקהילה ואת שמחת הפורים.

לכבוד ר' לוי יצחק והרבנית חנה

יום הולדת הרבנית חנה ע"ה - זכתה הקהילה באלמא אטא לארח בחום קבוצת אנ"ש מניו יורק, חברי בית הכנסת "אנשי ליובאוויטש", שהגיעה במיוחד לשהות בסמוך לציון של רבי לוי יצחק, ובכך להוסיף נחת רוח לבנם, הרבי נשיא דורנו. במהלך השבת התקיימה תכנית 'ירחי כלה' מיוחדת: לימוד מתורתו של רבי לוי יצחק, עליה לציון, והתועדויות מרוממות לכל אורך השבת.

על גבול סיביר

בלב אוסט קמנוגורסק הקפואה, במרכז היהודי "אוהל אליעזר חב"ד", התקיימה מסיבת חנוכה מרגשת. השליח ורב העיר הרב אסף פיינשטיין הדליק את החנוכיה במסגרת תכנית מלאה בחוויה יהודית חיה: חידון סוחר, סופגניות מתוקות, ומשחקי חנוכה שמחים לילדים.

החנוכייה המרכזית בגאון

במרכז היהודי "בית מנחם" באלמא אטא, סמוך לציון הקדוש, מתנוססת החנוכייה המרכזית בגאון. אור יהודי זוהר במקום גלותו, גאווה יהודית בלב האדמה שהייתה פעם חושך. מי היה מאמין!...

התועדות י"ט כסלו

אמר האדמו"ר הזקן בעל הגאולה: "מי שישמח בשמחתי אוציאנו מן המיצר אל המרחב".

חנוכה שמח אסטנה

החנוכייה המרכזית עומדת בגאון בלב עיר הבירה ומאירה באור של אמונה ותקווה.

מסיבת חנוכה מפוארת למשפחות באלמא אטא

פסוקים מפי הילדים, אנימטורים שסחפו וריתקו את הקטנים, משחק חווייתי על סיפור החג, ריקודים שמחים, והכול סביב הדלקת חנוכייה חגיגית.

שיתוף פעולה הדוק עם השגרירות האמריקאית

שגרירות ארצות הברית בקזחסטן, השגרירה ג'ולי מ. סטאפט, והקונסולית הכללית של ארצות הברית באלמא אטא, הקונסולית הכללית מישל ירקין, הגיעו לביקור מיוחד במרכז היהודי "בית מנחם", הסמוך לציונו הקדוש של רבי לוי יצחק שניאורסאהן זי"ע. הביקור נערך כהמשך לשיתוף הפעולה ההדוק והמתמשך בין שגרירות ארצות הברית לקהילה היהודית בקזחסטן. במהלך הביקור שמעו האורחות על דמותו המופלאה של רבי לוי יצחק, על מסירות נפשו לשמירת הגחלת היהודית בשנות הרדיפות והגלות, ועל התפתחותה המחודשת של יהדות קזחסטן דווקא בארץ גלותו של הצדיק.

הימים הנוראים

מנהג 'כפרות' והבדלה במוצאי יום הכיפורים

פעילות לבני נוער

עם השליח הרב מרדכי כהן

שיעור תורה על גלגלים באלמא אטא

צעירי הקהילה מארחים את השיעור הקבוע בביתם הפרטי, בכל פעם צעיר אחר זוכה ומכניס לביתו תורה ואחוה. אשריכם!

תורה ותפילה בשימקנט

חיים יהודיים מפכים מדי יום ביומו בבית חב"ד בשימקנט בראשות השלוחים הרב מרדכי מ ושושנה מרוזוב

הסכמי אברהם

משלחת ממשלת ישראל להסכמי אברהם בקזחסטן בראשות השר לפיתוח אזורי דוד אמסלם, משתתחים על הציון הקדוש של רבי לוי יצחק, באלמא אטא.

שיעור תורה על גלגלים באלמא אטא

צעירי הקהילה מארחים את השיעור הקבוע בביתם הפרטי, בכל פעם צעיר אחר זוכה ומכניס לביתו תורה ואחוה. אשריכם!

40 יום לפני ראש השנה

שפע ברכות

לשנה טובה ומתוקה!

לתרומה ולברכה >>

WWW.20AV.KZ

הרבנים הראשיים מגיעים לבית חב"ד באסטנה

הרבנים הראשיים לישראל, הרה"ג הרב קלמן בר שליט"א, והרה"ג ה'ראשון לציון' הרב דוד יוסף שליט"א, בביקור במרכז היהודי "בית רחל חב"ד ליובאוויטש" בבירה אסטנה - ביקור שהותיר רושם רב על יהודי העיר.

קעמפ גן ישראל

חוויות משחקים וטיולים באווירה יהודית. ילדים מכל רחבי קזחסטן נהנים ממחנה קיץ חוויתי ועשיר בלימודי יהדות.

הנגיד מר שלמה אלימלך גֶּלֶר בראיון פתוח וגלוי-לב:

"האחזקה של יהדות קזחסטן, היא השקעה בטוחה ונבונה"

בשיחה נדירה הוא מעניק חשיפה על שורשי מסירות הנפש של אביו
וסבו, על המרכז היהודי המפואר שהקים באוסט-קמנוגורסק על שם
אביו ע"ה, ועל הקשר המיוחד שלו עם הפעילות של חב"ד בקזחסטן.

ברכה טורנהיים

הנגיד מר שלמה גלר
עם שליח הרבי והרב הראשי
לקזחסטן הרב ישעיה כהן
בטקס חנוכת הבית

הנגיד מר שלמה גלר קובע מזוזה בפתח בית הכנסת
'אוהל אליעזר חב"ד ליובאוויטש' באוסט קמנוגורסק

עבור העולם העסקי, מר שלמה אלימלך גלר או בכינויו סילבן, הוא איל הון, יו"ר דירקטוריון של אימפריית טיטניום חובקת עולם ודמות מפתח בכלכלת קזחסטן. אך בדברי ימי התחייה היהודית שלאחר מסך הברזל, הרי הוא מעמודי התווך האיתנים וההיסטוריים של יהדות קזחסטן. הוא לא הסתפק בחילוץ אוצרות טבע ממעבה האדמה הקזחית, אלא בחר להשקיע את הונו ומרצו כדי לחשוף יהלומים יקרים מכל - נשמותיהם האבודות של יהודים רבים, ובכך ולהפוך את ערבות קזחסטן למגדלור של חיים יהודיים. במקביל לעסקיו המסועפים, הוא מנהל עסק רוחני בעיר אוסט קמנוגורסק - מרכז יהודי מפואר, "אהל אליעזר" - חב"ד ליובאוויטש"; הוא גם תומך קבוע בפעילות היהודית בכל רחבי קזחסטן. "קזחסטן", הוא אומר, "היא זירה של מאבק יומיומי על כל נשמה יהודית; מקום שבו זורעים זרעים בדמעות, ולעיתים זוכים לראות את הפירות צומחים במקומות בלתי צפויים". בשיחה אישית, מרגשת וחשופה שערך לנו לאחרונה, חזרנו אל מקורות חייו - אל ימי מלחמת העולם השנייה, ביערות צרפת, אל מפגשים פלאיים עם גדולי החסידות, ואל רגעים מרגשים ששינו גורל של דורות, לא פחות!

**חשבתי לעצמי: אם סבא
ואבא יכלו לאסוף יהודים
תחת סכנת מוות כדי לחגוג
את חירות עם ישראל, חובתי
לעשות זאת גם בימי שלום.
אני חייב לחפש את היהודים
שאינם יודעים דבר על עברם,
ולהביא אותם אל השולחן...**

לעילוי והוקרת נשמתו. מר אליעזר גלר ע"ה,
אביו של מר שלמה גלר

להביא עוד יהודים אל השולחן

כדי להבין מה מניע את שלמה גלר, איש עסקים בינלאומי, להשקיע את הונו ומרצו בהקמת מרכז יהודי מפואר בעיר נידחת בקזחסטן, יש לחזור שנים רבות לאחור. סיפורו של גלר שזור בהשגחה פרטית מופלאה שהחלה עוד לפני שנולד, בצרפת של ימי מלחמת העולם השנייה. "אבא שלי, אליעזר גלר, נולד בצרפת בשנת 1920", הוא מספר. "המשפחה הייתה דתית מאוד, שומרת על קלה כבחמורה. הלב היה פתוח לכל דבר שבקדושה". בשנת תרצ"ה (1935), כשהעננים השחורים החלו להתקדר בשמי אירופה, סבא שלו מנחם צבי ז"ל, עשה מעשה. הוא שלח תרומה הגונה לחצר האדמו"ר מבעלזא בפולין. חודשים ספורים לאחר מכן, הגיע מכתב תשובה, משחזר שלמה. "היה כתוב שם בשם הרב: 'תודה רבה על תרומתך. הרבי ביקש למסור לך כי לילדיך ולמשפחתך לא יארע דבר שום רע לא יפגע בכם'".

הבטחה זו עמדה למבחן קשוח כאשר המרצחים ימ"ש כבשו את צרפת. המשפחה פונתה משטרסבורג ונמלטה לחבל אוֹבֶרְן (Auvergne) שבמרכז המדינה. "הם חיו בעיירה קטנה, בלב האזור שנשלט על ידי הגרמנים", מספר שלמה. "למרות הסכנה, סבא שלי הלך ברחובות עם זקן יהודי בולט לתפארת. הנאצים היו שם מעבר לפינה, אך באופן פלאי שאי אפשר להסביר אותו - הם מעולם לא עצרו אותו. ההבטחה של הרבי מבעלזא גוננה עליהם". אך הצעירים לא יכלו לשבת בחיבוק ידיים. אביו של סילבן ודודו הבינו שהם חייבים לברוח כדי שלא יילקחו למחנות העבודה. הם נטשו את הבית והצטרפו למחתרת הפרטיזנים היהודית ביערות.

שנים רבות לאחר המלחמה, נתקל סילבן בספר זיכרונות שכתב אחד הפרטיזנים שלחמו באותו אזור. בין דפי הספר הופיעה עדות מצמררת: "בוקר אחד התעוררנו במעבה היער, וראינו שני אחים צעירים שהצטרפו אלינו בלילה. היינו המומים למראה עינינו: מדי בוקר, הם קשרו קופסאות שחורות קטנות על ראשם ועל זרועותיהם... הבנו שזהו טקס דתי של היהודים".

"זה היה אבא שלי ואחיו", אומר סילבן בעיניים נוצצות. "בתוך הסכנה הכי גדולה, כשהם נרדפים על נפשם ביערות, הם לא ויתרו על הנחת תפילין בכל יום. הם חיו בתנאים תת-אנושיים, השתתפו בפעולות מסוכנות נגד הצבא הגרמני, אך שום פגע לא אירע להם. הם מעולם לא נתפסו, ומעולם לא נפצעו".

"אבי וסבי מסרו את נפשם בזמן המלחמה האיומה על שמירת מצוות ככל שהיה אפשר. סבא לא ויתר על ליל הסדר. הם ישבו סביב השולחן עם ההגדה, ובאמצע עריכת הסדר באותה עיירה מרוחקת באוֹבֶרְן, נשמעו פתאום דפיקות על הדלת. סבא פתח, ובפתח עמדו יהודים פליטים שלא הכיר מעולם. 'האם כאן עושים 'סדר'? שאלו בלחש.

יהודי אחד הגיע.

ואחריו עוד אחד.

ואחריו משפחה נוספת.

איש מהם לא הוזמן ואיש מהם לא הכיר את בעלי הבית. איכשהו עברה השמועה שיש במקום 'סדר' יהודי... הבית התמלא באנשים שחיפשו קשר ליהדות ברגע האפל ביותר בהיסטוריה.

"הסיפור המשפחתי הזה נחרט בי עמוקות", מסביר סילבן. "חשבתי לעצמי: אם סבא ואבא יכלו לאסוף יהודים תחת סכנת מוות כדי לחגוג את חירות עם ישראל, חובתי לעשות זאת גם בימי שלום. אני חייב לחפש את היהודים שאינם יודעים דבר על עברם, ולהביא אותם אל השולחן..."

אידישע מאמע

גם דמותה מעוררת ההשראה של אמו מרים ע"ה, שנפטרה לפני כשמונה שנים, מלווה אותו כל חייו. סיפור חייה שזור בהשגחה פרטית מתוך התופת. כשהייתה ילדה בת 12 בצרפת, הגרמנים לקחו את אביה בעוד שאר בני המשפחה ניצלו בדרך נס: באותו יום הם הלכו לבקר חברים, וכשרצו לשוב לביתם, גילו שכבר ירדה החשיכה והוטל עוצר שמנע מהם לצאת אל הרחוב. העיכוב הזה מנע מהם להיות בבית שעה שהאב נלקח, וכך חייהם ניצלו. לאחר המלחמה, כשהיא בת 19, נישאה לאליעזר גלר, אביו של שלמה, והם קבעו את מושבם בשטרסבורג.

"אמא הייתה עמוד השדרה של המשפחה", מתאר אותה בנה בגעגוע. על אף האובדן הנורא שחוותה בילדותה, היא בחרה בחיים, עמדה כסלע איתן לימין בעלה

הרה"ח ר' גרשון מענדל גרליק
מקבל חבילת מצות מהרבי עבור יהודי איטליה

**"הוא בכה דקות ארוכות", מספר
סילבן ודמעות נקוות בעיניו.
"כשהצליח סוף סוף לדבר, הוא
אמר לי: 'שלמה, עכשיו אני מבין
הכל; אני מבין את ההשגחה
הפרטית המופלאה שקשרה אותך
עם שלוחי חב"ד בבריסל'."**

אורניום, זהב ומתכות נדירות אחרות. לתוך העולם התעשייתי הזה נכנס ר' שלמה גלר. עסקיו הובילו אותו אל אחד התפקידים הבכירים בתעשייה: עמידה בראש הדירקטוריון של מפעל הטיטניום והמגנזיום המקומי (UKTMK) - מעצמה החולשת על נתח אדיר מהשוק העולמי ומספקת טיטניום לענקיות תעופה כמו 'בואינג' ו'אייירבוס'. החיבור של סילבן לעיר לא נותר רק בפן הכלכלי. כשהוא פגש את המדענים והמהנדסים היהודים, אנשים שמוחותיהם הפיקו פלאים בתעשייה אך נשמותיהם נותרו מיותמות מכל ידע על עברם היהודי, החליט להפוך את המתכת הקרה לאש יהודית חמה.

היה זה סביב שנת תש"ן, 1990. באותם ימים, פנה אל ר' שלמה רבה של חב"ד בבריסל, הרב חייקין, וסיפר לו על בחור צעיר ונמרץ שפועל במוסקבה - לימים הוא יוכר כרבה הראשי של רוסיה, הרב ר' בערל לאזאר. הרב חייקין ביקש מר' שלמה להעביר למוסקבה פריט יוצא דופן וקריטי באותם ימים של סוף מסך הברזל: כרטיסי מיקרופילים שעליהם צולם סידור תפילה שלם. את הכרטיסים הללו ניתן היה לשאת בקלות בתוך הכיס, ולהשתמש בהם כגלופות כדי להדפיס סידורים ברוסיה. גלר, לא רק שהסכים להעביר את כרטיסי המיקרופילים היקרים, אלא גם תרם סכום נכבד. "ביקשתי לממן הדפסה של אלפיים סידורים לעילוי נשמת הסבא והסבתא שלי", הוא מספר. באחת מנסיעות העסקים שלו למוסקבה, בתקופה בה יהדות רוסיה החלה לצאת מהמחתרת, הוא נפגש עם הרב לאזאר הצעיר והעביר לו את החומרים. הרב לאזאר מצידו העניק לו כעשרים סידורים חדשים שזה עתה יצאו לאור בעברית וברוסית בזכות אותן גלופות זעירות.

את הסידורים הללו ארז גלר במזוודתו והמשיך איתם ליעדו העסקי - לאוסט-קמנוגורסק שבקזחסטן. "במפעל שבו עבדתי עבדו גם כמה יהודים", הוא נזכר. "הלכתי לבקר אותם בבתיים וחילקתי להם את הסידורים החדשים. זו הייתה הפעם הראשונה שיצרתי

גם בעסקיו, וזכתה להערכה רבה בעיר כולה. "בזכותה היה לנו בית אמיתי וחם".

סגירת מעגל מרגשת

לפני שהשגחה פרטית הובילה את שלמה לקזחסטן, היא עברה דרך תחנות מפתיעות באירופה. כשהיה ילד בן 12, טרם בר המצווה שלו, נשלח על ידי הוריו למחנה קיץ חב"ד באיטליה בהנהלת הרב גרשון מנדל גרליק ע"ה ולהבלח"ט רעייתו בתיה תחי. המפגש הראשוני הזה עם עולם החסידות, הותיר בו חותם עז. שנים לאחר מכן, הם נפגשו בבריסל והתארחו אצל משפחת גלר. במהלך סעודת השבת, החלו להעלות זיכרונות מימי קדם. שלמה סיפר כבדרך אגב שבילדותו היה במחנה קיץ של חב"ד באיטליה. הרב גרשון מנדל הביט בו במבט ארוך, ובמוחו החל לחשב את השנים לאחור. פתאום, לנגד עיניו המשתאות של הנוכחים, פרץ בבכי חסר מעצורים. "הוא בכה דקות ארוכות", מספר סילבן ודמעות נקוות בעיניו. "כשהצליח סוף סוף לדבר, הוא אמר לי: 'שלמה, עכשיו אני מבין הכל; אני מבין את ההשגחה הפרטית המופלאה שקשרה אותך עם שלוחי חב"ד כאן בבריסל'. כאן החל לספר, כי באותה שנה שבה הגעתי למחנה, הוא ואשתו ניהלו אישית את הקעמפ. באותו קיץ הייתה להם חתונה משפחתית גדולה בארצות הברית והמשפחה רצתה כמובן שהם יגיעו להשתתף בשמחה. הרבנית גרליק מתוך מחויבות עצומה לאחריות שלה כשליחה של הרב, לא רצתה לוותר על הזכות, אז בעלה הציע לה לכתוב לרבי. ותשובת הרבי היתה: 'זכות פעולותיה בחינוך על טהרת הקודש בכלל ובגן ישראל במילאן עתה בפרט (ומבלי הבט על שמפני זה אין ביכולתה להיות נוכחת בחתונת אחותה תחי)'. תעמוד לה ולבני ביתה שיחי' בכל המצטרך בגשמיות ורוחניות". כמובן שאחרי תשובה כל כך ברורה מהרבי, ההחלטה נפלה: נשארים!

הרב גרליק פנה לגלר בדמעות: "כשאני רואה שאתה היית אחד הילדים שם, ואתה זה שזכית לימים לעמוד לימין מרכז רבני אירופה ולבנות עבורם בית כנסת - אני מבין שהרבי צפה עשרות שנים קדימה. הוא השאיר אותנו שם בשבילך..." הקשר הזה הופך למרגש כפליים, כאשר נזכרים בהיסטוריה של הרב גרשון מענדל גרליק, שכילד קטן שהיה יחד עם משפחתו בקזחסטן, והיה מאותם בודדים שזכו לראות ולסייע לגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסון בימי גלותו הקשים באלמא-אטא. החוט הנסתר של חב"ד קזחסטן נשזר כבר אז, והוא עתיד היה למשוך את ר' שלמה גלר אל מעמקי המדינה האסייתית...

פגישה ראשונה עם יהודי קזחסטן

כדי להבין את אופייה הייחודי של הקהילה היהודית שקיימת כיום בעיר אוסט-קמנוגורסק שבקזחסטן, צריך להכיר את ההיסטוריה העשירה של העיר. אדמת קזחסטן משופעת באוצרות טבע, מחצבים ומתכות יקרות. בימי ברית המועצות, אוסט-קמנוגורסק הוגדרה כ"עיר סודית" וסגורה. היא הייתה מוקד תעשייתי וביטחוני קריטי שהגישה אליו הייתה מוגבלת ואסורה לזרים. המשטר הסובייטי שלח למקום את מיטב המוחות מכל רחבי האימפריה. זו הסיבה שיהודים רבים כל כך בקהילה המקומית אינם 'סתם' אנשים; מדובר באינטלקטואלים, פיזיקאים, כימאים ומהנדסים מבריקים, שהובאו לשם כדי לעבוד במפעלי הענק המסווגים לכריית ועיבוד טיטניום,

באחת הטיסות, בשנת תשנ"ד, 1994, פגש גלר לראשונה את השליח הראשי לקזחסטן הרב ישעיה אלעזר הכהן. "הרב כהן ראה אותי במטוס ושאל ישר: 'אתה יהודי?' עניתי בחיוב, מספר גלר. "דיברנו מעט, אבל המטוס היה מלא באנשים שרצו לגשת אליי".

המפגש השני התרחש בשדה התעופה באלמטי, לאחר פטירת אביו של גלר. "ניגשתי לרב ישעיה ואמרתי לו: 'אבי נפטר, ואני מרגיש שאני חייב לעשות משהו גדול לזכרו דווקא כאן בקזחסטן, המקום שבו אני מתפרנס ועובד'". המחשבה הראשונית הייתה להקים מרכז יהודי באלמא אטא, אך השותף המקומי של סילבן, בגדט שייחמטוב, העיר את תשומת ליבו: "למה באלמא אטא? תבנה את זה באוסט-קמנוגורסק, במקום שבו הלב העסקי שלך נמצא; איפה שאין לאף יהודי שום מקום ללכת אליי".

פעילותם הענפה של סילבן גלר ושותפו בגדט שייחמטוב במפעל הטיטניום, מוערכת מאוד בקזחסטן. ההערכה העצומה לה זכו תורגמה לשורת אותות הוקרה ממלכתיים שקיבלו מהדרג הגבוה ביותר. בשנת תשע"ג, 2013, בטקס ממלכתי רב-רושם שהתקיים בארמון הנשיאות באסטנה, העניק נשיא קזחסטן לשלמה גלר, כיושב ראש הדירקטוריון של תאגיד הטיטניום, את פרס ה"פאריז" (Paryz) לאחריות חברתית-תאגידית. כדרכו, כששלמה גלר לוקח על עצמו פרויקט, הוא מעורב בכל הפרטים הקטנים וחושב בגדול. כך היה גם כאשר החל לתכנן את בניית המרכז היהודי העתידי. הוא הבין לעומק את צרכי השליחות והשלוחים בעיר. "עוד לפני שהתחלנו לבנות את המרכז הגדול, היה חשוב לי לבנות בית מרווח וראוי לשלוחים על מנת שלא יהיו להם דאגות גשמיות, וכדי שיוכלו להקדיש את כל זמנם ומרצם נטו לקהילה".

הוא בנה בית גדול ורחב ידיים שיספיק גם לעשרה ילדים ובו נערכה בהתחלה הפעילות הקהילתית, התפילות והסעודות לקהילה המתהווה. את טקס חנוכת הבית לבית השליח ערכו בפאר והדר בשילוב הכנסת ספר תורה והנחת אבן הפינה למרכז היהודי המפואר שעתיד להיקרא על שמו של אביו.

היה זה אירוע שהעיר אוסט-קמנוגורסק היהודית לא תשכח. בטקס המרשים השתתפו הרב הראשי לישראל דאז הרב יונה מצגר, רבה של קזחסטן הרב ישעיה אלעזר הכהן, השגריר הישראלי מר רן ישי, ומר אלכסנדר משקיץ ע"ה, נשיא הקונגרס היורו-אסייתי. מחזה בלתי נתפס היה כאשר מאות יהודים נרגשים יצאו ללוות את ספר התורה החדש ברחובות העיר בריקודים ובמחאות כפיים. עשרות אנשי ביטחון קזחיים, על מדיהם המגוהצים, אבטחו את היהודים החוגגים שרקדו סביב ספר התורה, מתחברים בתמימות טהורה לאביהם שבשמיים לאחר עשרות שנות קומוניזם כפריני. רגע השיא של הטקס היה ביציקת אבן מיוחדת אל תוך יסודות הבניין - אבן שהובאה במיוחד מהכותל המערבי, שריד בית מקדשנו.

הקומפלקס הענק שנקרא "אוהל אליעזר - חב"ד ליובאוויטש", תוכנן כך שיכלול בית כנסת מפואר (שעל בנייתו פיקח גלר אישית), מקווה טהרה מהודר, חדרי שיעורים והרצאות, ספרייה, אולם אירועים רחב לצד מטבח ענק עבור מפעלי החסד של בית חב"ד. שלוש שנים התמודדו שלמה גלר והצוות שלו בכל הביורוקרטיה המקומית, בקשיים לוגיסטיים ובקבלני בנייה, עד שהבניין המפואר עמד על תילו.

בהגיע יום חנוכת הבית ההיסטורי, חוותה העיר התעוררות רוחנית חסרת תקדים. מר גלר שכר מטוס

הכנסת ספר התורה ברוב עם בעיר אוסט קמנוגורסק

הנחת אבן הפינה למרכז היהודי המפואר 'אוהל אליעזר - חב"ד ליובאוויטש'

קשר אישי עם יהודי קזחסטן. ככל שהתקרבותי כך גיליתי איך למרות המצב הקשה אחרי שנים ארוכות של שלטון קומוניסטי, הלב היהודי עוד פעם. בבית אחד מהם פגשתי את אמו הקשישה ששוחחה עמי ביידיש. "סידורי המיקרופילם הללו היו הניצוץ הראשון לתמיכה הרוחנית שלו ליהודי קזחסטן. הם הבהירו לסילבן שהמסע שלו לקזחסטן הוא הרבה מעבר לעסקי טיטניום. משם הדרך להקמת בית קבוע עבור הקהילה הייתה רק שאלה של זמן.

אבן מירושלים במזרח קזחסטן

באותם ימים שלאחר נפילת מסך הברזל, הנסיעה לקזחסטן הייתה סיוט מנטלי ופיזי, הוא נזכר "כדי להגיע למפעל באוסט-קמנוגורסק, נאלצתי להמתין חודשים לוויזות, לטוס למוסקבה ומשם בטיסות פנימיות רעועות. הכל היה קר וקשוח".

מר בגדאט שייחמטוב עם שותפו מר שלמה גלר

ארון הקודש המפואר בקיר העשוי אבנים שהובאו במיוחד מירושלים

אולם בית הכנסת המפואר באוסט קמנוגורסק

קמנוגורסק בשנת תשס"ח, הבניין שבנה שלמה, היה בשלבי סיום. נכנסנו לתוך המבנה המפואר הזה והתחלנו ליצוק לתוכו חיים יהודיים. הקהילה המקומית היתה כה צמאה ללימודי יהדות לאחר עשרות שנות קומוניזם סובייטי שמחק כל זכר לדת.

זכיתי, יחד עם בעלי הרב שלמה טורנהיים לשרת כשלושים באוסט-קמנוגורסק. באותן שנים, מר גלר לא היה עבורנו רק 'התורם' שמעבר לים - הוא דאג לנו ממש כמו אב לילדיו. הוא היה שותף אמיתי בכל דבר, מעורב בכל פרט מתוך אכפתיות כנה ורגישות עצומה. אחד הרגעים שנחרטו בי במיוחד, התרחש בתקופת שלבי הסיום של בניית המרכז המפואר. באותה שבת התארחו אצלנו הנגרים האומנים שהגיעו במיוחד מארץ ישראל כדי לבנות את ארון הקודש. גם שלמה גלר הגיע לשבות איתנו. סעודת השבת הייתה מרוממת ומרגשת. כשהסתיימה

מר גלר לא היה עבורנו רק 'התורם' שמעבר לים - הוא דאג לנו ממש כמו אב לילדיו. הוא היה שותף אמיתי בכל דבר, מעורב בכל פרט מתוך אכפתיות כנה ורגישות עצומה.

צ'רטר מיוחד מבריסל בו הטיס רבנים ושלושים מכל רחבי אירופה, ביניהם הרב דוד משה ליברמן מאנטוורפן, רבה של בריסל הרב אברהם גיגי, הרב רנה גוטמן משטרסבורג ועוד. במקביל, נחתה טיסת צ'רטר נוספת מאלמטי, ובה שלוחי חב"ד יחד עם רב קהילת חב"ד בביתר עילית הרב אשר לעמיל הכהן, ומקהלת הילדים "אהלי מנחם" שהגיעה במיוחד מישראל.

האירוע נפתח בגזירת סרט על ידי ראש המחוז של אוסט קמנוגורסק ברדיבק ספריינו, השותף מר שייחמטוב, הרב ישעיה הכהן ומר שלמה גלר. נשיא קזחסטן התקשר ישירות לברך אותו ולהודות לו על התרומה הגדולה לעיר. גם מושל המחוז השתתף ולצידו שורה של אנשי עסקים ונכבדים מהמחוז ומכל רחבי קזחסטן. אוטובוס מיוחד הגיע מהעיר סמי פלטינסק, גדוש ביהודים נרגשים שנסעו שלוש שעות לאירוע התחיה המרגש.

הצלה של דורות

תקרת בית הכנסת עוצבה ככיפה כחולה עם תאורה מנצנצת. קיר ארון הקודש נחצב מאבנים שהגיעו מירושלים, נגרים הגיעו במיוחד מישראל כדי לבנות את ארון הקודש ולהרכיב את כסאות בית הכנסת - וכמו שהרבי נהג לומר לגבי דברים הקשורים לאביו רבי לוי יצחק: 'אצל אבא שלי הכל היה בהרחבה! התחושה בקרב כל יהודי העיר הייתה אחת: יש לנו סוף סוף בית. בשיחה עמו שנערכה לאחרונה, נזכר מר גלר ברגע מרגש במיוחד: "במהלך טקס חנוכת הבית החגיגי, ניגשה אליי אישה מקומית, יהודייה מבוגרת. היא הסתכלה עליי במבט חודר ואמרה לי משפט שזעזע אותי: 'למה לקח לך כל כך הרבה זמן?!'

"הרגשתי פגוע לרגע. חשבתי לעצמי - השקעתי מיליוני דולרים, נלחמתי שנים, בניתי לכם ארמון מאפס, וזו התודה? אבל אז הקשבתי להמשך דבריה: 'לפני פחות משנה הבת שלי הגיעה לגיל שלושים. היא הייתה נואשת. היא רצתה להקים משפחה, להביא ילדים. התחננתי בפניה: אל תתחתני עם גוי, אנחנו יהודים! אבל היא ענתה לי: אמא, אין כאן בית כנסת, אין כאן קהילה, אין כאן אף בחור יהודי. אני לא יכולה לחכות יותר. לפני שמונה חודשים היא התחתנה עם מקומי שאינו יהודי. אם היית פותח את המרכז הזה שנה אחת קודם - הגורל של המשפחה שלי היה שונה..."

מר גלר עוצר לרגע את השיחה. "המשפט הזה היה עבורי שוק מוחלט. הבנתי שבעניינים של נשמות ישראל, אין לנו רשות לנוח אפילו לרגע אחד. כל יום של עיכוב, כל חודש של דחייה - זהו אובדן של דורות שלמים. המרכזים של חב"ד בקזחסטן הם חבל ההצלה היחיד שמונע את המחיקה הטוטאלית של הגחלת היהודית".

המרכז היהודי 'אוהל אליעזר' הופך למגדלור

השיחה שלי עם מר שלמה גלר, מרתקת. במהלך השיחה אני נזכרת, שכאשר הגענו בעלי ואני כשלושים לאוסט-

יש משהו מצמרר בקווים המקבילים של ההיסטוריה: בדיוק באותן השנים שבהן אבי עטף את עצמו בתפילין ביערות הפרטיזנים תחת אימת הנאצים, ישב רבי לוי יצחק בגלות בקזחסטן ומסר נפשו יום-יום כדי שהגחלת היהודית לא תכבה.

הסעודה והאורחים פנו איש איש לחדרו, שמתי לב כיצד הוא נשכב על הספה בסלון ומתכוון לישון. הייתי המומה. "מה פתאום אתה ישן פה?" שאלתי אותו והוא ענה לי בפשטות ובטבעיות: "יש לכם השבת הרבה אורחים, בטח לא נשאר מקום..." הבהרתי לו שהכנו עבורו חדר מיוחד ומכובד. אבל הרגע הזה זיקק עבורי את המהות שלו: לא הייתה לו שום תחושת התנשאות או בעלות על המקום שהוא עצמו בנה ומימן בסכומי עתק. הוא עשה הכל נטו למען הקהילה. הנתינה שלו תמיד הייתה רחבת לב ומאירת פנים.

כשהחלטנו לערוך מחנה קיץ לילדים יהודים מכל רחבי קזחסטן, מר גלר העמיד לרשותנו את מתחם המחנה השייך למפעל שלו. הם נתנו פשוט הכל: את מתחם המחנה, אוטובוסים להסעות, וצוות עזר מיומן. זו הייתה חוויה משנת-חיים עבור הילדים, שחלקם חוו יהדות ושבת בפעם הראשונה בחייהם. חלקם נסעו ברכבת 72 שעות מקוסטנאי הרחוקה כדי לחוות שבועיים במחנה קיץ יהודי חוויתי. הזרעים שנזרעו באותן השנים, נושאים פירות ומשנים עד היום את פני המפה היהודית בעיר ובערים הסמוכות.

"אתה זוכר את המשפחה בת שש הנפשות שהגיעה אלינו פתאום, אחרי ארבע שנים שגרנו שם?", אני מזכירה לר' שלמה גלר. "יום אחד הגיעו סבתא, שתי בנות והנכדים וביקשו להכיר את הקהילה. שאלתי אותם: איפה הייתם עד עכשיו? הרי אנחנו פה כבר ארבע שנים! והם ענו בתמימות: 'חשבנו שבית כנסת זה מקום רק לאנשים נזקקים, שמחלקים בו מצות ואוכל לעניים. אנחנו ברוך השם מסודרים כלכלית, אז לא רצינו לקחת מכם. אבל כשראינו שאתם עושים פעילויות כל כך יפות ומושקעות - החלטנו לבוא'."

והנה סגירת מעגל מופלאה: "היום, הבן של אותה משפחה הוא ראש הקהילה היהודית בעיר נובוסביסק שברוסיה! הוא יד ימינו של השליח המקומי, מנהיג קהילה. הוא מגיע לבקר אותנו בניו יורק מדי פעם. מי היה מאמין שהילד שהגיע למרכז באוסט-קמנוגורסק ולא ידע צורת אות בלשון הקודש, יהפוך למנהיג יהודי ברוסיה?"

והיה גם את סיפורו של סאשה הצעירה. "פגשתי את סאשה בארץ ישראל כשהגיעה לבר המצווה של הבן שלי", אני מספרת לו. "היא אמרה לי בעצב: 'ברכה, הסוכנות היהודית הביאה אותי לארץ, אבל כאן באולפנים לא מלמדים אותנו שום דבר על חגים, שבת או מסורת. כל מה שאני יודעת, כל הקשר שלי לאלוקים וליהדות - זה רק בזכות מה שלמדתי אצלכם, בבית הכנסת שאדון גלר בנה'."

ר' שלמה מקשיב ומהנהן בראשו. "זה בדיוק העניין", הוא אומר. "אנחנו אולי לא רואים את התוצאות המיידיות בתוך קזחסטן, כי הצעירים גדלים ועוזבים לישראל או למקומות אחרים. אבל המטען הרוחני שהם מקבלים בשליחות של חב"ד בקזחסטן הוא שמחזיק אותם יהודים לאורך כל חייהם. לולא המרכז שהקמנו, הם היו מגיעים לארץ ישראל ללא שום מושג ביהדות, נטמעים והולכים לאיבוד. אנחנו מגלים אותם ומצמיחים בהם חוזק וגאווה ביהדותם."

הזרעים שזרענו באוסט-קמנוגורסק המשיכו להכות שורשים ולצמוח גם לאחר שנאלצנו, בעלי ואני, לעזוב את השליחות בעיר מסיבות אישיות. האש ב'אוהל אליעזר' לא כבתה. אל העיר הגיע השליח הרב אסף פיינשטיין, שלקח על עצמו את המשימה במסירות עצומה.

כיום, הוא מנהל את הפעילות הענפה במרכז היהודי ביד רמה. מעבר לדאגה היומיומית לכל יהודי בעיר, הרב פיינשטיין הפך את המקום לאבן שואבת של תורה - הוא

מכל הלב. שלוחי הרבי בקזחסטן מעניקים אות הוקרה למר שלמה גלר

'לחיים' עם נכבדי העיר בטקס חנוכת הבית

יהודי הקהילה כולה חוגגים את הארוע ההיסטורי

שמחה גדולה באוסט קמנוגורסק עם חנוכת הבית

**כשאני מגיע לאלמא-אטא,
התחנה החשובה ביותר עבורי היא
להתפלל על הציון הקדוש של רבי
לוי יצחק. רבי לוי יצחק מסר את
נפשו במקום הזה למען היהדות
בייסורים קשים, וממנו אני שואב
השראה עצומה בכל פעם מחדש.**

**הרב אסף פיינשטיין בחגיגת העשור להקמת המרכז
היהודי באוסט קמנוגורסק**

**הקמפיין השנתי של חב"ד קזחסטן בעיצומו.
הצטרפו אלינו והיו שותפים בבניין הרוחני והגשמי
של יהדות קזחסטן, וזכו לברכתו המופלאה של הרבי:
עד חמש מאות פעמים ככה!**

מוסר שיעורים קבועים לא רק לבני הקהילה המקומית, אלא גם משדר שיעורים מרתקים במסגרת מיזם 'כולל תורה' אונליין, ובכך הופך את המרכז למגדלור רוחני שמאיר הרבה מעבר לגבולות העיר הקפואה."

הבורסה של הנשמות

שלמה גלר עוצר לרגע בשיחה, צולל במחשבות. "יש משהו מצמרר בקווים המקבילים של ההיסטוריה: בדיוק באותן השנים שבהן אבי עטף את עצמו בתפילין ביערות הפרטיזנים תחת אימת הנאצים, ישב רבי לוי יצחק בגלות בקזחסטן ומסר נפשו יום-יום כדי שהגלות היהודית לא תכבה", הוא מקשר בין השניים.

"החיבור העמוק הזה לקזחסטן אינו נשאר רק נחלתי האישית, אלא עובר הלאה לדור הבא", משתף מר גלר בסיפוק. "הילדים שלי גדלו על הסיפורים המשפחתיים שלנו - ממסירות הנפש של סבא ביערות ועד להקמת המרכז היהודי באוסט-קמנוגורסק. הם יודעים היטב עד כמה המגדלור הזה יקר ללב. למרות שהם מנהלים את חייהם המקצועיים והמשפחתיים הרחק מהעיר, בלונדון ובאנטוורפן, הם חשים קשר אישי וחם למקום. כשהיו ילדים צעירים כבני עשר, הבאתי אותם איתי לביקור בקזחסטן. עשינו שבת בלתי נשכחת באלמא-אטא יחד עם השלוחים שדאגו לנו לאירוח נפלא. החום היהודי בלב הקור הקזחי השאירו עליהם חותם עמוק. זו הייתה חוויה עוצמתית של מסורת וחיבור שנחרטה בהם לכל החיים", אומר גלר.

"כשאני מגיע לאלמא-אטא, התחנה החשובה ביותר עבורי היא להתפלל על הציון הקדוש של רבי לוי יצחק", הוא לא מסתיר את התרגשותו. "רבי לוי יצחק מסר את נפשו במקום הזה למען היהדות בייסורים קשים, וממנו אני שואב השראה עצומה בכל פעם מחדש. ה'ציון' ידוע כמקום של ישועות, ואני מקפיד להגיע לשם תמיד עם תפילות, בקשות ותקוות, ורואה ברכה. "כשאני עומד שם, אני לא יכול שלא לחשוב על המעגל המופלא שנסגר כאן: הרי בזכות בנו, הרבי מליובאוויטש, מתוך אותה מסירות נפש של האב - יש לנו היום את מפעל השליחות האדיר. בזכותו יש היום שלוחים שמוסרים את נפשם בקזחסטן, ומאירים אלפי בתים יהודיים ברחבי המדינה."

מר גלר מבקש לסיים במסר מהדהד לכל מי שקורא את השורות הללו לקראת יום הקמפיין הגדול: "השלוחים בקזחסטן הם גיבורי רוח", הוא אומר בהערצה. "השלוחים עוזבים משפחות, קהילות, מוסדות חינוך, חיים נוחים, ויוצאים עם משפחות ברוכות ילדים לסוף העולם כדי להציל עוד נשמה ועוד משפחה. האתגרים בקזחסטן הם עצומים. השלוחים לא חושבים על עצמם אלא רק על עם ישראל."

כשאנשי עסקים מדברים על 'השקעה נבונה', הם יודעים על מה הם מדברים. כל תרומה שנכנסת ליהדות קזחסטן, הופכת לפעילות חינוכית, לחום יהודי, לאוכל חם לקשישים גלמודים, לחינוך יהודי לילדים שאין להם מושג על יהדותם, ולמלחמה עיקשת בהתבוללות. "המסר שלי ליהודי העולם הוא פשוט: אל תעמדו מנגד. תמכו בשלוחים. בזכות השותפות שלכם במגבית כ' אב הם יוכלו להגיע לעוד ועוד נשמות יהודיות בכל עיר נידח ובכל כפר בקזחסטן. זו הזכות שלנו, וזו החובה שלנו כלפי אבא של הרבי וכלפי הדורות הבאים."

מסכת חיי הגבורה והייסורים של רבי לוי יצחק

ציוני דרך ונקודות חיים

ששים ושש שנות חייו ופועלו של רבי לוי יצחק

י"א בסיוון תר"ס

ברית הנישואין

י"א בניסן ה'תרס"ב

לידת הבכור, מנהיג העם היהודי

ביום זה נולד בנם בכורם רבי מנחם מענדל שניאורסאהן, מי שלימים היה הנשיא השביעי לרשות הרבים חב"ד, נשיא הדור ומנהיגו. בין האב הענק לבנו שרר קשר פלאי עמוק, שהיה הרבה מעבר לקשר של דם. לאורך שנים רבות למדו השניים יחד, כשהבן מקבל מאביו אוצרות רוח ענקיים.

ביום זה, בהיותו כבן 22, נשא רבי לוי יצחק לאישה את הרבנית חנה, בתו המשכילה והאצילית של הרב ינובסקי, רבה של העיר ניקולייב. את השידוך הזה יזם הרבי הרש"ב, האדמו"ר החמישי לרשות הרבים חב"ד.

י"ח בניסן תרל"ח

לידתו ונעוריו

בעיירה הקטנה פודוברנקה נולד רבי לוי יצחק, שם בקע אורו של מי שנועד להיות אחד מענקי הרוח של יהדות רוסיה. את שנות נעוריו הקדיש ללימוד תורה, וכבר בגיל צעיר נודע כעילוי נדיר. בהמשך הוכתר בסמיכה לרבנות על ידי גדולי התורה בדורו, בהם רבי חיים מברסק והרב אליהו חיים מייזל, שהכירו בגדולתו הרוחנית.

תרס"ט

עליה על כס הרבנות בעיר יקטרינוסלב

שלהי תשרי תרפ"ח פרידת עולם

בשלהי חודש תשרי תרפ"ח נפרד רבי לוי יצחק מבנו בכור-אהובו, שנסע אל מחוץ לרוסיה בעקבות חותנו אדמו"ר הרי"צ. הימים האחרונים היו ימי פרידה גדולים וקשים לשניהם, משל לבם אמר להם ששוב לא יתראו עוד פנים אל פנים. בימים אלה הנחיל רבי לוי יצחק לבנו עוד ועוד ממורשת אבות הגנוזה אצלו כפי שקיבל הוא עצמו מאבותיו מדור דור.

תרס"ב

יציאה למערכה ציבורית למען העם היהודי ברוסיה

רבי לוי יצחק לא הסתגר בד' אמות של הלכה; כמנהיג יהודי, הסתער באומץ על הזירה הציבורית. הוא עמד בחזית המאבקים למען העם היהודי, ניהל את מבצע אספקת המצות לחיילים יהודים במלחמת רוסיה-יפן, והיה שותף באיסוף ראיות גורליות למשפט עלילת הדם של מנחם בייליס, בעודו מוכיח מנהיגות נטולת פחד.

הרהורים קבליים מערבות הגלות

ברשימות שרשם לעצמו, התייחס רבי לוי יצחק למאסרו ולתקופת גלותו. על פי דרכו המיוחדת והמקורית, ביאר בצורה קבלית את משמעותו של כל פרט מארועי המעצה, הכליאה המשפט והעונש הגלות שהוטל עליו. וכך כתב:

"אני לוי יצחק בן זעלדא רחל. הוגלתי על משך ה' שנים למתא [למקום שנקרא] ציאיילי במדינת קאזאחסטאן... ומובן שכל זה הוא בהשגחה פרטית מלמעלה על כל חטאתי ועוונותיי ופשעי המרובים. ויהיה זה לי כפרת עוון. וה' הטוב אשר לא כלו רחמי ירחם עלי ועל ב"ב שיחיו בתוך כלל ישראל..."

"והנה, שמי רומז על 'גבורות'. הן לוי והן יצחק... כידוע. וכן מספר שניהם יחד שהוא מספר נד"ה הנה נד"ר הוא בבינה מקור הגבורות, וכן בהצטרף לזה מה שאני בן זעלדא רחל - הנה יעלה ביחד מספר תרנ"ו... מספר שוש"ן. (ש"ו - מספר: לו"י יצחק"ק ב"ן, ש"ן - מספר זעלדא רחל).

"(שושן הוא אדום כמו שושנה אדומה, והיינו בינה מקור הגבורות. ולכן ביום הכיפורים בחי' בינה מתחיל הפייט דתפלת מוסף בתיבת שושן - שושן עמק איומה. והמחתה דקטרת של יוה"כ הייתה של זהב אדום. ויום הכיפורים הוא כמו פורים כידוע. הנה בפורים היה כל המעשה בשושן הבירה. וי"ל שושן הבירה שהיתה עיר גדולה עיר המלוכה רומז על בינה, וד"ל).

"וזהו שישבתי בבית האסורים משך שב"א ימים, נקודת שב"א הוא בגבורה כידוע. והגלתי על משך ה' שנים, לנגד הה' גבורות".

י"ד כסלו תרפ"ט

החתונה הגדולה

יום נישואי בנו בכורו, הרבי מליובאוויטש, בעיר וורשה שבפולין. מסך הברזל שהפריד בין רבי לוי יצחק לבנו, לא הפריד בין לבותיהם. האב הדגול שלח מכתבים ומברקים מלאי ברכה ואיחולים לזוג הצעיר. החתונה אמנם התקיימה בפולין, אך זוג ההורים המאושר, רבי לוי יצחק והרבנית חנה, ערכו בביתם טקס חתונה לכל דבר, אליו הוזמנו כל מכריהם, שחגגו עמם לאורך הלילה כולו.

תרצ"ו

ירידה למחתרת

מכונת הרשע הסובייטית הלכה וסגרה עליו, ובשל רדיפות הדת האכזריות נאלץ רבי לוי יצחק לוותר על התואר הרשמי של רב העיר מטעם המדינה. עם זאת, אש מנהיגותו לא כבתה אף לא לרגע; הוא המשיך באומץ רב לנווט את קהילתו מתוך המחתרת; להקים מקוואות, לערוך חופות באישון לילה, ולאתגר את השלטונות בנחישות בלתי נתפסת.

ט"ו בשבט ת"ש

ימי גלות

לאחר קרוב לשנה של עינויי תופת בכלא, הגיע רבי לוי יצחק לעיר אלמא אטא שלא הייתה אלא תחנה, ממנה נשלח לעיירה נידחת ומוכת-רעב, צ'יאל, אי שם בערבות מדבר קזחסטן.

אל תוך התופת הזו, אפופת הרעב, יתושים ונטולת תנאים אנושיים, הצטרפה רעייתו הרבנית חנה במסירות נפש. היא עמדה לצידו בכל דבר ועניין.

במו ידיה רקחה עבורו דיו מעשבי השדה, כדי שיוכל להמשיך לכתוב את חידושי התורה העמוקים שלו על שולי דפי ספר הזוהר שהביאה איתה הרבנית.

ט' בניסן תרצ"ט

ליל האימה והמעצר

בשעה שלוש לפנות בוקר נשמעו דפיקות אימתניות בדלת בית הרב שניאורסאהן. סוכני הנק.ו.ד. עטו על ביתו כדי לרמוס את מנהיגותו. שעות ארוכות הם חיללו את ספריו והחרמו כתבי יד יקרי-ערך.

בשעה שש בבוקר תלשו אותו מביתו למסע ייסורים אכזרי של חקירות, עינויים, ומשפט ראוות במוסקבה שהסתיים בעונש של חמש שנות גלות.

כ"א בתשרי, הושענא

רבה ת"ש

החלטה קשה

ביום זה התקבלה החלטה במועצה הסודית (טאיינע סובייעט) על גזר דינו הקשה של רבי לוי יצחק - חמש שנות גלות בערבות קזחסטן הרחוקה.

צדיק זה קיבל את פסק הדין בקבלת דין שמים, ולימים אף ציין ברשימותיו את התאריך בהסבירו בהרחבה על פי קבלה את הקשר בין גזר הדין לבין העונש ומקום גלותו.

כ"ז בניסן תש"ד

המעבר לאלמא אטא

כשהוא מתייסר במחלה ממארת ועונש גלותו עומד לפקוע, יצאו חסידי הנאמנים למבצע הירואי ורצוף סכנות. באמצעות שוחד ומאמצים רבים הצליחו לחלצו אל העיר אלמא אטא. עם הגעתו, מיד לאחר חג הפסח, התקבל בהתרגשות רבה על ידי הפליטים היהודים ששהו בעיר. עד מהרה חזר ביתו להיות מגדלור של אמונה, ייעוץ ותקווה לכל דורש.

גם בגלות הקשה והנידחת בקזחסטן, בתנאים של עוני, רעב, חולי וסכנה מתמדת, רבי לוי יצחק לא פסק מלהפיץ תורה ויהדות ולשמור על המצוות במסירות נפש מעוררת השתאות. למעשה, הוא הקים מחדש את יהדות אלמא אטא והפך למנהיגה הלא-רשמי.

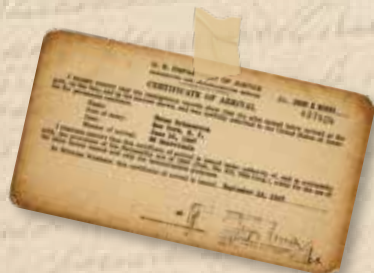
ראש חודש אלול

תש"א

זעקת הצדק בתהומות השבי

מתוך חוליו וזקנתו, ועל אף הסכנה שריחפה מעל ראשו, לא נשברה רוחו והוא שיגר מכתב ערעור נועז אל שר הפנים הסובייטי. במילים חותכות הפריך את כל עלילות הכזב שטפלו עליו, ותבע את שחרורו נוכח בריאותו הקורסת.

זעקת הצדק התרסקה אל מול קירות האטימות של הוועדה הקומוניסטית שדחתה לחלוטין את בקשתו.

תש"ו-תש"ז

מסע ההימלטות והברחת אוצרות רוח

בעוז רוח, נמלטה הרבנית חנה מרוסיה הסובייטית, כשהיא מסתירה ומפקידה את כתביו הקדושים - פרי דמו ודמעותיו של בעלה - בידיים נאמנות עד ליום פקודה.

היא חצתה את מסך הברזל, תחילה לצרפת ובכ"ח סיון תש"ז, הגיעה לארצות הברית אל בנה הגדול, לימים הרבי מליובאוויטש, כשהיא מביאה עמה את הצוואה הרוחנית הכבירה שהותר אחריו.

כ' במנחם אב תש"ד פטירתו בסערה השמימה:

למרות הניסיונות להבריאו, גופו המיוסר קרס תחת כובד המחלה הקשה. ברגעיו האחרונים, כששפתיו ממלמלות מילים אודות "עקבתא דמשיחא", הסתלקה נשמתו הטהורה ליוצרה.

עוד באותו יום נטמן בטהרה באדמת אלמא אטא, כשהוא מותיר אחריו חלל עצום וזיכרון נצח של גבורה יהודית על-אנושית. מקום קבורתו - גלות בתוך גלות - בחלקה יהודית בתוך בית עלמין גויי.

תשל"ז ו-תשע"ח

חריטת סיפור הגבורה לדורות

כדי שסיפור אישיותו העל-אנושית ייזכר לנצח, יצא לאור לראשונה הספר המונומנטלי "תולדות לוי יצחק", שנכתב על ידי הסופר הרב נפתלי צבי גוטליב, בהכוונתו והדרכתו המדוקדקת של הרבי. לימים, בזכות עדויות וממצאים חדשים, התרחבה המהדורה לשלושה כרכים בעריכת הרב אלי וולף.

סדרה זו מבטיחה שגבורתו ותורתו של רבי לוי יצחק ידהדו בעולם לנצח.

כ' במנחם אב תשכ"ט

הופעת האור הקבלי הגנוז

עשרים וחמש שנים בדיוק מאז הסתלקות רבי לוי יצחק, פקד בנו, הרבי מליובאוויטש, על מבצע ההדפסה ההיסטורי של כתביו שהותיר. אוצרות הכתבים היקרים מפז הוברחו במבצעים מסמרי שיער אל מחוץ לברית המועצות.

לאחר הסכמתו ועידודו של הרבי, כתבי היד נערכו בחרדת קודש והחלו לראות אור בסדרות הספרים "ליקוטי לוי יצחק" ו"תורת לוי יצחק". בכך הושלם ניצחון מוחץ של הרוח היהודית על משעבדה.

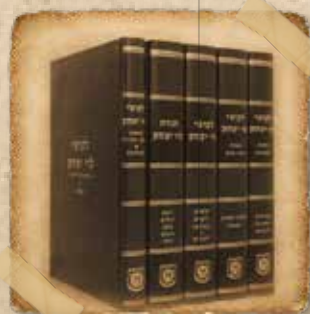
האיר את עיני כולם

החסיד רבי שמריהו נחום ששונקין כתב ברשימותיו על רבי לוי יצחק:

"שמו היה הולך לפניו. הכל ידעו כי 'לוי'ק' - כך קראו לובליובאוויטש בלי תארים ו'כתורות' - הוא עמקן נפלא וחכם גדול הן בתלמוד והן בחסידות. כאשר אמרו 'לוי'ק' - כבר ידעו כי השם הזה נושא בו חכמה עמוקה, חכמה נפלאה בכל, חכמת התלמוד, בחכמת חסידות חב"ד, בחכמת הקבלה..."

"פעם הייתי נוכח כאשר הזמינו אותו לומר שיעור בבית כנסת גדול... השיעור היה במסכת שבת דף ה: 'בעי רבא, אגוז בכלי וכלי צף על גבי במים, בתר אגוז אזלינן והא נייח, או דילמא בתר כלי אזלינן והא לא נייח דנייח, תיקו'. הוא הסביר את הסוגיה לפני השומעים בעמקות נפלאה, והאיר את עיני כולם. הכל השתוממו על הסברתו הנפלאה, העמקות שלו היה מגלה בפשטות נפלאה.

ואני אומר עליו כפי מה שאמר הרמב"ם בהקדמתו לסדר זרעים על רבנו יוסף הלוי: 'כי לב האיש ההוא בתלמוד מבעית למי שמסתכל בדבריו ועומק שכלו בעיון'."

אלמא אטא

אסטנה

אוסט קמינגורסק

קוסטנאי

שימקנט

קרגנדה

פבלדר

האש של רבי לוי יצחק בוערת!

בזכותך!
נוכל להמשיך
את מורשתו של
בעל ההילולא
במדינת גלותו,
קזחסטן
לנחת רוח
נשמתו הקדושה.

365/24/7

• הימים הנוראים • סוכות • חנוכה • פורים
• פסח • ל"ג בעומר • שבועות • כ' מנחם-
אב • שבתות וחגים • ארוחות על גלגלים
מועדון גיל הזהב • בית תמחוי • חדרי
אירוח • קבורה יהודית • שירות תזכורת
לאמירת קדיש • ברית מילה • מכון בת/
בר מצוה • חתונה יהודית • חנות יודאיקה
• מחנה קיץ לילדים • ENERJEW • SMART-J
סטארס- לצעירים • שיעורי תורה • מחלקת
הכשרות של הרבנות הראשית • כולל
תפארת זקנים - לוי יצחק • כולל ערב -
אברהם צבי • תספורת - אפשערניש •
מועדון חנה לנשים • מקווה טהרה • שיעורי
תורה לנשים • מבצע מזוזה ותפילין •
ישיבת קיץ • אירועים לנשים • עזרה לנזקקים
• השאלת ציוד רפואי

chabadkz.org

• אלמא אטא

< הציון הקדוש של רבי לוי יצחק שניאורסאהן

Central Cemetery Almaty

Rayimbek Ave 235, Almaty 050000, Kazakhstan

< המרכז היהודי "בית מנחם - חב"ד ליובאוויטש"

ובית הכנסת "לוי יצחק"

206e Rayimbek Ave, Almaty

< בית "לוי יצחק"

Kabanbai Batyr St 68, Almaty 050010

הרב ישעיה וחנה כהן

+77017333815

הרב אלחנן ולאה כהן

+77017333814

הרב מרדכי ויהודית כהן

+77015888488

הרב סעדיה ומינה ליבעראוו

+77015881844

הרב שבח ושרה זלוטופובסקי

+7 777 398 9855

• אסטנה | "בית רחל - חב"ד ליובאוויטש"

Alexander Pushkin St 8, Astana 010000

הרב שמואל ויונית קרנאוח

+77765124770

• קרגנדה | "בית רחל - חב"ד ליובאוויטש"

Jambyl St 80, Karagandy 100012

הרב אשר ורחל תומרקין

+77474418752

• קוסטנאי | "בית רחל - חב"ד ליובאוויטש"

Baygambetov Street 2A, Kostanay 110000

הרב מנחם מענדל ודבורה זלמנוב

+77762213628

• פבלדר | "בית רחל - חב"ד ליובאוויטש"

Academician Qanysh Sätbayev St 162,

Pavlodar 140000

• שימקנט | "בית רחל - חב"ד ליובאוויטש"

43 Beket Batyr St. SHYMKENT 160000

הרב מרדכי ושושנה מרוזוב

+77471570997

topmeddia.com

אסטרטגיה, תוכן ומיתוג: ברכה טורנהיים

עריכה: מנחם זיגלבוים

עימוד ועיצוב גרפי: שובל זנזורי, שטערנא שרה ונסובר

מערכת: ישעיה אבא כהן

• אוסט קמינגורסק | "אהל אליעזר - חב"ד ליובאוויטש"

Krasin St 6/2, Oskemen 070000

הרב אסף פיינשטיין

+77765770770

USAID/USAID

שותפים
בכיבוד אב
של הרבי

וזוכים בברכות נפלאות

היו שותפים
בכיבוד אב של הרבי,
בהפצת היהדות על אדמת גלותו
של בעל ההילולא - קזחסטן.

WWW.20AV.KZ

לתרומה וברכה >>

לתרומה בטלפון: 07-33898911 | להעברה בנקאית: יהדות קזחסטן (ע"ר) בנק פאגי 52-, סניף 177, מס' חשבון: 122580

מגבית יום ההילולא כ' אב שע"י מוסדות חב"ד ליובאוויטש בסמיכות לציון הקדוש באלמא אטא, קזחסטן

שמות כל התורמים יועברו לתפילה בציון הקדוש של הגאון המקובל רבי לוי יצחק נ"ע!